

PIRATENPARTIJ BELGIË – PARTI PIRATE BELGE

BUITENGEWONE ALGEMENE
VERGADERING VAN 18 EN 19
JANUARI 2014 DAG 2

ASSEMBLÉE GÉNÉRALE
EXTRAORDINAIRE DU 18 ET 19
JANVIER 2014 JOUR 2

18 & 19 januari 2014 – 18 & 19 janvier 2014

Brussel – Bruxelles

Inhoudstafel – Table des Matières

1	La Procédure – De Procedure	2
0.1	Voorbeeld van een onderwerp – Exemple d’une Proposition	2
	Motie 1 : Het programma van de Piratenpartij – Motion 1 : Le programme du Parti Pirate	2
1.1	Korte puntjes – Petits points	2
1.2	Lange puntjes – Longue points	4
2	Het Gezamenlijk Europees Verkiezingsprogramma	6
3	Programme commun pour les élections européennes	19
4	Internationale principes voor de toepassing van mensenrechten op communicatie surveillance	32
5	Principes internationaux sur l’application des droits de l’Homme à la surveillance des communications	41
6	Statutes of the PPEU	50
6.1	PREAMBLE	50
6.2	GENERAL PROVISIONS	50
6.2.1	Article 1 – Name	50
6.2.2	Article 2 – Seat	51
6.2.3	Article 3 - Language	51
6.2.4	Art. 4 – Principles	51
6.2.5	Art. 5 - Objectives	52
6.2.6	Art. 6 – Membership	52
6.2.7	Art. 7 – Ordinary Members	53
6.2.8	Art. 8 – Observer Members	54
6.2.9	Art. 10 – Procedure for admitting new Members	55
6.2.10	Article 11 – Change of name and mergers	56

6.2.11	Art. 12 – Resignation, Exclusion, Suspension, Loss of Membership and Death/Dissolution/Bankruptcy	56
6.2.12	Art. 13 – Membership Fees	57
6.3	Council	58
6.3.1	Art. 14 - Composition and Powers of the Council	58
6.3.2	Art. 15 - Allocation of Votes and Delegates	60
6.4	Board	61
6.4.1	Art. 16 - Composition and Powers of the Board	61
6.4.2	Art. 17 - Election of the Board Members	62
6.4.3	Art. 18 - Chairperson and Vice-Chairpersons	63
6.4.4	Art. 19 - Treasurer	64
6.4.5	Art. 20 - Representation	64
6.5	Finances	64
6.5.1	Art. 21 – Financial Provisions	64
6.5.2	Art. 22 – Reimbursement	65
6.5.3	Art. 23 – Audit	65
6.5.4	Art. 24 - Decision-making-Process	66
6.5.5	Art. 25 – Change of Statutes	66
6.5.6	Art. 26 – Change of the Pirate Manifesto	67
6.6	Duration and Dissolution	67
6.6.1	Art. 27 – Duration and Dissolution	67
6.6.2	Art. 28 – Entry into Force	68
6.6.3	Art. 29 – Transitional Clause	68
6.7	Annexes	69

1 La Procédure – De Procedure

Comment cela marche – Hoe werkt het

0.1 Voorbeeld van een onderwerp – Exemple d'une Proposition

J N **Stemming 1:** links vind je het amendement in het Nederlands terug, rechts in het Frans. Het amendement is hetzelfde en is zo goed mogelijk vertaald. Je hoeft dus slechts 1 taal te lezen.

J N **Stemming 2:** Op een gewone stemming zoals dit kun je **voor** of **tegen** stemmen. Je kunt je ook onthouden, dan telt je stem niet mee. Het voorstel van de stemming wordt aanvaard als er meer groene dan rode kaarten worden opgestoken.

Stemming 3: Bij sommige voorstellen kunnen verschillende keuzemogelijkheden met elkaar gecombineerd worden. In dat geval mag je op ieder voorstel **voor** of **tegen** stemmen. Ieder voorstel met meer **groene** dan **rode** kaarten wordt aangenomen.

J N **3.1:** We kunnen dit voorstel kiezen

J N **3.2:** En ook dit voorstel

J N **3.3:** En ook deze kan erbij gekozen worden of niet.

J N **3.4:** We kunnen er zoveel kiezen en afwijzen als we willen.

O N **Vote 1:** À gauche, on retrouve l'amendement en néerlandais, à droite en français. Il est identique et traduit le mieux possible. Il suffit donc de lire dans une seule langue.

O N **Vote 2:** Pour un vote ordinaire comme celui-ci, on peut voter pour ou contre. On peut aussi s'absenir, la voix n'est alors pas comptabilisée. La proposition à voter est acceptée si un plus grand nombre de **cartes vertes** que de **cartes rouges** est levé.

Vote 3: Pour certains votes, plusieurs possibilités peuvent être adoptées. Dans ce cas, on peut voter **pour** ou **contre** chaque proposition. Chaque proposition remportant plus de **vert** que de **rouge** est adoptée.

O N **3.1:** On peut choisir cette proposition...

O N **3.2:** Et aussi celle-ci...

O N **3.3:** Et encore celle-ci... (ou pas)

O N **3.4:** On peut en adopter et en rejeter autant qu'on veut.

Motie 1: Het programma van de Piratenpartij – Motion 1: Le programme du Parti Pirate

1.1 Korte puntjes – Petits points

J N **Stemming 1:** De Piratenpartij wenst een evoluerend politiek programma, aanpasbaar aan de situatie, amendeerbaar door de burger en gestemd op de driemaandelijke algemene vergadering

J N **Stemming 2:** De piraten willen een resource based economy

O N **Vote 1:** Les Pirates souhaitent un programme politique évolutif, adaptable selon la situation, piratable par le citoyen et voté en AG tous les trois mois.

O N **Vote 2:** Les Pirates revendiquent une économie basée sur les ressources

J N **Stemming 3:** De piraten vragen dat er een maximum wordt gesteld aan de prijs van basisgoederen

J N **Stemming 4:** De PP integreert en overstijgt de essentie van de oude politieke partijen. De PP is de eerste partij die ontstaan is na de digitale revolutie en die het oude politieke landschap definitief achter zich laat en overstijgt. Dat betekent niet dat we het politieke verleden ontkennen of weggooien, maar wel dat we niet langer geloven in de traditionele scheidingslijnen links/rechts of klerikaal/antiklerikaal. De PP neemt de essentie, de meest waardevolle opvattingen, van de oude partijen over.

- Van het liberalisme nemen we de nadruk op vrijheid, het recht op zelfontplooiing en ondernemingszin over.

- Van het socialisme nemen we het positief mensbeeld, de emancipatie en de solidariteit over.

- Van het nationalisme nemen we het geloof in het belang van de gemeenschap en van gemeenschapsvorming over.

- Van de christen-democratie nemen we het belang van de immateriële waarden over.

- En van het ecologisme nemen we het belang van natuur, van duurzaamheid en het inzicht dat er grenzen zijn aan de groei zijn, over.

Maar tegelijk overstijgt de PP die tradities. - Daar waar het liberalisme de nadruk op vrijheid, het recht op zelfontplooiing en de ondernemingszin (het entrepreneurschap) in eng materialistische, zelfs louter economische zin opvatten, gelden die principes voor de PP op alle terreinen van het menselijk zijn en van de samenleving. Wij zijn voor vrijheid niet enkel op economisch vlak, maar op alle vlakken : daarom zijn de Piraten woeste verdedigers van de burger- en vrijheidsrechten, zowel in de werkelijke wereld als op het internet. Wij zijn absoluut voor het recht op zelfontplooiing en entrepreneurschap maar dan op alle vlakken : niet enkel economisch, maar ook op persoonlijk, moreel, artistiek, cultureel en spiritueel vlak. Daarom is de PP voor een algemeen bestaansinkomen zodat dat recht op zelfontplooiing geen dode letter blijft, maar zodat iedereen vrij kan kiezen hoe hij zijn levensplan wil realiseren.

- In tegenstelling tot het socialisme geloven de pira-

O N **Vote 3:** Les Pirates demandent à ce que les prix des biens primaires soient plafonnés

O N **Vote 4:** Le Parti Pirate intègre et surpasse les valeurs de partis traditionnels. Le Parti Pirate est le premier parti qui est né après la révolution numérique, et qui laisse le paysage politique traditionnel définitivement derrière lui en le surpassant. Le Parti Pirate ne nie pas l'histoire politique et ses acquis, mais le Parti Pirate ne croit plus aux oppositions traditionnelles entre la gauche et la droite, ou entre les croyants et les non-croyants.

Le Parti Pirate intègre dans son programme les valeurs essentielles des partis traditionnels. - Du libéralisme, le Parti Pirate retient l'attachement à la liberté, le droit à l'autodétermination et l'importance d'entreprendre.

- Du socialisme, le Parti Pirate retient une vision positive sur l'homme, et l'importance de l'émancipation et de la solidarité.

- Du nationalisme, le Parti Pirate retient l'importance de la communauté et de la construction collective de cette communauté.

- De la démocratie chrétienne, le Parti Pirate retient l'importance des valeurs immatérielles.

- Et de l'écologisme, le Parti Pirate retient l'importance du développement durable et la conviction que la croissance a ses limites.

C'est pourquoi le Parti Pirate surpasse ces traditions. - Pour le libéralisme l'attachement à la liberté, le droit à l'autodétermination et l'importance d'entreprendre se situent exclusivement sur le plan matériel, voire même sur la plan purement économique. Pour le Parti Pirate ces valeurs se situent sur tous les plans de la vie individuelle et sociale. Le Parti Pirate soutient la liberté pas seulement sur le plan économique, mais partout. C'est pourquoi le Parti Pirate est un défenseur farouche de toutes les libertés individuelles, aussi bien dans le monde réel que dans le monde numérique.

Le Parti Pirate est un défenseur farouche du droit à l'autodétermination et de l'esprit d'entreprendre, mais là aussi non seulement sur le plan économique, mais dans tous les domaines de la vie : personnelle, morale, artistique, culturelle et spirituelle.

ten dat mensen enkel zichzelf kunnen emanciperen (en dat dit iets totaal anders is dan betutteling en bepampering van bovenaf) en dat solidariteit niet opgelegd kan worden door een sterke staat, maar van onderuit groeit in de stijl om radicale democratie en vrijheid.

- Van het nationalisme nemen we het belang van de verbondenheid met de gemeenschap over, maar voor de Piraten gaat het daarbij om de werkelijk bestaande, hedendaagse, open samenleving (ipv een mythische, gesloten, in bloed en bodem verankerde gemeenschap uit een schimmig, nooit bestaand verleden). Deze samenleving willen we met zijn allen tot gemeenschap vormen. En we zijn er van overtuigd dat de digitalisering en het internet daar totaal nieuwe mogelijkheden toe biedt.

- Net als de christen-democratie geloven de Piraten niet in een alleenzalmakend materialisme. Voor de Piraten zijn moraliteit, traditie, cultuur, saamenhorigheid, gemeenschap en spiritualiteit belangrijke menselijke waarden. Maar niet op grond van nostalgie naar een autoritair verleden. De PP gelooft dat wij met de digitale revolutie en het internet over perfecte tools beschikken om samen nieuwe invullingen te geven aan die gemeenschappelijke immateriële waarden.

- Net als het ecologisme zijn we voor natuur en duurzaamheid, en geloven we dat er grenzen zijn aan de groei. Maar in tegenstelling tot Groen geloven we niet dat je dat van bovenuit, door middel van een sterke staat, opgestoken vingertjes en een eindeloze regelgeving kunt afdwingen. Voor de Piraten zijn dat waarden die je van onderuit moet laten groeien, en vooral : dat je daarvoor in de eerste plaats zelf “anders moet gaan leven”.

Pour rendre l'épanouissement individuel possible pour chacun , le Parti Pirate soutient l'idée d'un revenu de base pour tous. - Contrairement au socialisme, Le Parti Pirate croit que seul chaque citoyen peut s'émanciper lui-même (au lieu d'un paternalisme d'en haut) et que la solidarité ne se décrète pas par un état fort, mais s'organise à la base dans les luttes pour une démocratie directe et pour l'autodétermination personnelle.

- Du nationalisme, le Parti Pirate retient l'importance de la communauté et de la construction collective de cette communauté. Mais pour le Parti Pirate il s'agit de notre société réelle, moderne, ouverte et diverse, dans laquelle nous vivons ici, aujourd'hui (et non pas d'une société mythique, dans un lointain passé pseudo-historique). Ensemble avec tous les êtres humains qui vivent dans cette société moderne et réelle, le Parti Pirate veut bâtir une vraie communauté. Le Parti Pirate croit que les acquis de la numérisation peuvent faciliter cette construction collective d'une communauté démocratique, solidaire et responsable.

- Comme la démocratie chrétienne, le Parti Pirate croit à l'importance des valeurs immatérielles. Pour le Parti Pirate la morale, la tradition, la culture, la solidarité, la communauté et la spiritualité sont des valeurs humaines importantes. Mais pas par nostalgie pour une tradition autoritaire. Le Parti Pirate croit que les acquis de la révolution numérique nous permettent de chercher ensemble de nouvelles interprétations et contenus à ces valeurs immatérielles collectives.

- Comme pour l'écologisme, pour le Parti Pirate le développement durable et la vision d'une croissance inextensible, limitée, sont des points importants. Mais le Parti Pirate ne croit pas qu'on peut imposer cela d'en haut, appuyant sur un état fort et par des lois autoritaires. Pour le Parti Pirate le développement durable et la perception des limites à la croissance, sont des valeurs qui doivent se développer par le bas. Cela implique pour nous tous, une autre manière de vivre.

1.2 Lange puntjes – Longue points

 Stemming 5: Het Gezamenlijk Europees Verkiezingsprogramma (annex)

 Vote 5: Programme commun pour les élections européennes (annexe)

J N **Stemming 6:** De Belgische Piratenpartij tekent en ratifieert de statuten van de PPEU

J N **Stemming 7:** Het coreteam wijst de delegatie of de kandidaat/kandidaten raadslid van de PPEU van de Belgische Piratenpartij aan

J N **Stemming 8:** Internationale principes voor de toepassing van mensenrechten op communicatie surveillance

O N **Vote 6:** Le Partie Pirate Belge signe et ratifie les Statutes du PPEU

O N **Vote 7:** Le coreteam choisit la délégation ou candidat(s) member of the board du PPEU pour le Parti Pirate Belge :

O N **Vote 8:** Principes internationaux sur l'application des droits de l'Homme à la surveillance des communications

2 Het Gezamenlijk Europees Verkiezingsprogramma

Inleiding

De huidige Europese Unie als supranationaal instituut is meer een project van de lidstaten dan van de bevolking.

Piraten vinden dat Europa naast het belang van de lidstaten ook het algemeen belang van alle Europese burgers moet verdedigen.

De Europese Piratenpartijen hebben dit gezamenlijk programma aangenomen en wij werken samen om onze visie voor de Europese Unie te realiseren.

Het democratisch gebrek binnen de Unie bestaat sinds haar oprichting en is niet voldoende onder de aandacht geweest tijdens het integratieproces.

Een belangrijk doel van alle Piratenpartijen is het creëren van een stevig democratisch fundament voor de Unie. Om dat doel te bereiken is het cruciaal dat politieke processen meer burgervriendelijk worden. Gezamenlijk moeten we de ontwikkeling van een gemeenschappelijke ruimte voor cultuur, politiek en samenleving aanmoedigen en tegelijkertijd de bestaande diverse en rijke culturen die binnen de Unie bestaan beschermen.

De Europese Unie moet naar haar eigen principes van subsidiariteit leven. Beslissingen moeten niet op EU-niveau genomen worden als problemen beter aangepakt kunnen worden op nationaal, regionaal of lokaal niveau. Gelijke en gemakkelijke toegang tot communicatiemiddelen en een geïnformeerde bevolking zijn fundamentele benodigdheden voor een legitiem democratisch beslissingsproces. Politieke besluiten op Europees niveau dienen vooraf te gaan door een debat in heel Europa waarbij het voor iedereen mogelijk moet zijn om adequaat deel te nemen aan dit debat.

Piraten zijn er van overtuigd dat iedereen het recht heeft op een eerlijke en gelijke behandeling. Het is essentieel dat de samenleving de rechten van haar minderheden respecteert. Wij zijn tegen elke vorm van discriminatie en zullen ons verzetten tegen elke beweging die tegen de mensenrechten ingaat.

Het internet als communicatiemedium biedt geweldige kansen voor politieke ontwikkeling waardoor top-down, éénrichtingsverkeer vermeden kan worden. Piraten zullen daarom de vrijheid op het internet met felle vastberadenheid verdedigen, zowel op Europees als wereldwijd niveau.

Burgerparticipatie en open overheid

Democratisch addendum voor Europa

De Europese Piraten eisen dat er een nieuw Europees verdrag geschreven wordt dat is ontworpen om bestaande verdragen te verhelderen en te vervangen. In dit verdrag dient de noodzaak van democratische hervormingen binnen de Unie te worden onderkend. Voorwaarde is dat het wordt geaccepteerd door alle burgers van de Unie middels een referendum.

Het huidige wetgevingsproces wordt gedomineerd door de uitvoerende tak (de Europese Commissie) ten koste van de wetgevende macht (het Europees Parlement). Piraten willen een aanpassing van de machtsverhoudingen ten gunste van de wetgevende macht.

Oneerlijke barrières voor politieke participatie verwijderen

De Piraten willen dat de burger de mogelijkheid heeft om directer en met meer slagkracht deel te nemen aan het politieke debat en -besluitvormingsproces, zowel individueel als collectief. Daarom eisen wij dat oneerlijke barrières, die participatie van nieuwe politieke partijen aan verkiezingen onmogelijk maken worden weggenomen (zoals een hoog aantal handtekeningen).

Transparantie

Openbaarmaking van de invloed op politieke besluiten

De Piraten roepen op tot openbaarmaking van de invloed van belangengroepen (lobbyisten) op politieke besluiten zodat het democratisch proces en de grondslag van besluiten transparant is.

Wettelijke Klokkeluidersbescherming

De Piraten pleiten voor algemene en uitgebreide wetgeving ter bescherming van personen die kwesties blootleggen die in het algemeen belang zijn, zoals zaken die corruptie, misbruik van voorkennis, ethiek of schendingen van de mensenrechten betreffen.

Transparantie van de publieke sector

De hele publieke sector, dus ook de geprivatiseerde organen, moet transparant zijn. De Piraten zijn van mening dat de burger een fundamenteel recht heeft om zonder opgaaf van redenen inzage te krijgen in alle contracten en financiële voordelen met betrekking tot de levering aan de publieke sector of overheidsprojecten en -diensten.

Bescherming van privacy en burgerrechten

Data-bescherming en Surveillance

Veiligheid in Vrijheid De uitbreiding van onze burgerrechten en de bescherming van onze vrijheid is de voornaamste motivatie van de Europese Piraten.

De dreiging van onwettige en overdreven toezichtmaatregelen die ons door zowel buitenlandse als binnenlandse overheden worden opgelegd is ernstig, of dit nu in antwoord op terrorisme of andere bedreigingen is. Het is zeer noodzakelijk dat er maatregelen genomen worden die het machtsevenwicht en onze privacy herstellen.

Verzeker ieders privacy

Europeanen hebben een trotse geschiedenis van strijd voor hun fundamentele rechten en vrijheden en die van hun medeburgers.

Om onze rechten en vrijheden te behouden, en om de doeltreffendheid van de rechtshandhaving te waarborgen, eisen de Europese Piraten dat gegevensverzameling en controle alleen is gericht op mensen die verdacht worden van het plegen of voorbereiden van een misdaad en alleen met gerechtelijke goedkeuring en -toezicht.

Adequate bescherming tegen misdaad is een belangrijke verantwoordelijkheid van de staat. Wij moeten ervoor zorgen dat aan deze verantwoordelijkheid wordt voldaan door middel van een intelligent, rationeel en evidence-based veiligheidsbeleid.

Wij willen de praktijken van het routineus, geautomatiseerd en ongericht verzamelen, opslaan en koppelen van gegevens afschaffen. Iedereen die onder staatstoezicht staat moet hiervan tijdig op de hoogte worden gesteld zodat wij ons kunnen beschermen tegen misbruik.

Europese Piraten willen de Europese richtlijn voor gegevensbewaring afschaffen Iedereen moet het recht hebben om te weten welke regels gelden

voor het verzamelen van persoonlijke informatie, zoals de maximale bewaartijd en het retentiebeleid.

De Europese Piraten verzetten zich tegen de uitwisseling van persoonsgegevens zonder goede reden, binnen of buiten de EU. Dit zou onder meer de overdracht van passagiers- en betalingsgegevens aan derde landen zoals de VS, voorgestelde Eurosur-gegevens en de uitwisseling van gegevens van nationale politiedatabanken inhouden. De levering van persoonsgegevens naar landen zonder effectieve bescherming van grondrechten moet worden verboden.

De Europese Piraten verwerpen de invoering van verplichte monitoring- en rapportage-apparaten, zoals "slimme meters".

De Europese Piraten willen strenge normen afdwingen voor elk industrieel systeem dat automatisch persoonlijke- of privé-informatie verwerkt (zoals toegangscontrolesystemen), door in wezen deze systemen open source, publiek beschikbaar gedocumenteerd en onafhankelijk getoetst te maken.

Systematische evaluatie van de bestaande surveillancebevoegdheden en -programma's

Verbiedt massasurveillance De openbare ruimte staat vol met camera's die het verkeer van personen en voertuigen controleren, gezichten herkennen, en deze gegevens combineren zonder de mogelijkheid in acht te nemen dat hierdoor de het begrip privacy erodeert. Onderzoek heeft aangetoond dat de aanwezigheid van dergelijke systemen weinig effect heeft op de hoeveelheid criminaliteit en dat criminaliteit simpelweg verschuift naar andere plaatsen. De Piraten ondersteunen de verplaatsing van politiepersoneel van (camera-)toezichtstaken naar surveillance op straat en willen dit prioriteren.

Verbod op elektronische spionage en het verzamelen van biometrische gegevens Routinecontroles mogen geen onredelijke inbreuk maken op iemands privacy. Wij verwerpen het gebruik van elektronische "naakt"scanners vanwege hun schadelijke invloed op de menselijke waardigheid. Zo ook de verzameling van communicatie-inhoud en metadata, de inzage in privé-gegevens op elektronische apparaten en andere soortgelijke agressieve procedures. Wij verzetten ons tegen het verzamelen van biometrische gegevens van onschuldige mensen en de opslag ervan in centrale databanken.

Geen nieuwe controleplannen De Piraten willen de geleidelijke ontmanteling van burgerrechten stoppen, die tot buitensporige proporties is gestegen in de

recente geschiedenis. Om onze veiligheid te garanderen hebben we geen nieuwe wetten nodig, de bestaande wetten zijn voldoende. In het bijzonder wijzen wij af :

- het bewaren en openbaar maken van elektronische passagiersgegevens wanneer gereisd wordt binnen de EU door toezichthoudende instanties ("EU PNR")
- geautomatiseerde profilering van mensen om ze te verdelen in risico-categorieën ("profiling"), of andere massale data-analyse
- het verdrag tussen de EU en de VS betreffende de uitwisseling van persoonsgegevens ("veilige haven").

Grondrechten "stempel" voor nieuwe veiligheidsmaatregelen De Piraten willen dat het Europees Agentschap voor de Grondrechten (FRA) alle huidige en toekomstige beveiligingsprogramma's van de EU systematisch onderzoekt. De aanpak van de veiligheidsdiensten van de EU moet worden beoordeeld op grond van van bewijs om schadelijke bijeffecten te voorkomen, alternatieven te onderzoeken en te zorgen dat deze aanpak verenigbaar is met onze grondrechten. We moeten er voor zorgen dat het Europees Agentschap voor de Grondrechten de juiste bevoegdheden krijgt om deze taak te uit te voeren.

De Piraten pleiten voor een moratorium op verdere aantasting van onze mensenrechten door de veiligheidsdiensten van de EU in de naam van de interne veiligheid, tot de systematische herziening van bestaande bevoegdheden door het FRA is voltooid.

Veiligheidsonderzoek- en monitoringsoftware De Piraten steunen de financiering van onderzoek door de EU maar de herhaalde betrokkenheid van overheidssinstellingen in surveillance- en filteringsoperaties zoals INDECT en Cleanit, toont een duidelijke intentie om dergelijke technologieën te gebruiken op een manier die hen publiek gefinancierde instrumenten voor ontmanteling van burgerrechten maakt. We stellen dan ook dat de EU geen technologieën mag financieren als die fundamentele rechten beperkt.

Europese verordening gegevensbescherming met een hoog niveau van gegevensbescherming De nieuwe EU-verordening voor gegevensbescherming mag niet leiden tot een verlaging van normen inzake gegevensbescherming, maar moet in alle Europese landen de rechten van de Europese burgers versterken. Het moet niet mogelijk zijn voor bedrijven die actief zijn in de EU om aan effectief toezicht en controle te ontsnappen. Bijvoorbeeld Facebook mag niet in staat zijn om in Ierland regelgeving betreffende gegevensbescherming te omzeilen.

Metadata die gecreëerd is als een neveneffect van het gebruik van complexe informatiesystemen moeten ook als persoonsgegevens worden gezien. Een mechanisme

om een lijst van derden die toegang hebben tot iemands gegevens te kunnen opvragen moet bestaan en vergelijkbaar zijn met de methode die in eerste instantie werd gebruikt voor het geven toestemming voor het gebruik van die gegevens. Zelfs wanneer de toestemming voor de uitwisseling van persoonsgegevens is gegeven, kan de persoon wiens gegevens verhandeld worden, niet de toegang tot de samenvatting van alle gegevens die aan derden zijn verstrekt worden geweigerd.

Het gebruik van persoonsgegevens voor datahandel, reclame of markt- en opinieonderzoek is alleen toegestaan met de actieve en geïnformeerde toestemming van de betrokkene.

De directe toegang tot de persoonsgegevens en live-communicatie van Europese burgers en bedrijven door inlichtingendiensten op het internet toont duidelijk aan dat er een grote behoefte is aan maatregelen op internationaal niveau. De Piraten willen maatregelen om persoonsgegevens, de privacy van burgers en hun vrije persoonlijke ontwikkeling te beschermen en om industriële spionage in de toekomst te voorkomen.

Willekeurige persoonsherkenning in de openbare ruimte uitbannen De Piraten zijn tegen een identificatieplicht voor individuen als ze niet worden verdacht van het plegen van een misdrijf, vooral als ze gebruik maken van hun recht om te demonstreren of samen te komen. Als iemand tot doelwit gemaakt wordt door deelname aan een demonstratie of tijdens de uiting van hun mening, dan wordt de vrijheid van meningsuiting in gevaar gebracht.

Vluchtelingenrechten De Europese aanpak van asielzoekers en vluchtelingen moet gebaseerd zijn op de erkenning van de mensenrechten en dient het Vluchtelingenverdrag van Genève en het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind volledig te respecteren.

Het nabuurschaps- en ontwikkelingsbeleid van de EU moet gericht zijn op duurzame verbetering van de levensomstandigheden en de nadruk op de bevordering van de mensenrechten in alle partnerlanden en regio's. Wij veroordelen alle bewegingen naar een repressief apparaat van onderzoek en controle in Europa.

Auteursrecht

De Piraten willen een eerlijk en evenwichtig auteursrecht gebaseerd op het belang van de samenleving als geheel.

Wij streven naar de afschaffing van informatiemonopolies. De Europese Unie heeft toegegeven aan een reeks verzoeken om informatiemonopolies te creëren, die zogenaamd zijn ontworpen om auteurs en uitvinders te motiveren om meer werken te produceren. In werkelijkheid zijn de enige begunstigden van deze monopolies de grote bedrijven, terwijl de markt als geheel faalt. Dit marktfalen is duidelijk door het frequente pesten van particulieren en het MKB door de auteursrechtenorganisaties en het verlies van verweesde werken voor de samenleving. Ons doel is om een omgeving te creëren waar de motivatie om te creëren hand in hand gaat met de vrijheid van informatie.

Verbeterde openbare beschikbaarheid van informatie, kennis en cultuur is een voorwaarde voor de sociale, technologische en economische ontwikkeling van onze samenleving. De Piraten eisen daarom dat kopiëren, bewaren, gebruiken en verschaffen van toegang tot literaire en artistieke werken voor niet-commerciële doeleinden niet alleen moet worden gelegaliseerd, maar door de wet beschermd en actief gepromoot moet worden. Iedereen moet in staat zijn om vrij van dreiging met juridische stappen of censuur te genieten van ons cultureel erfgoed en dit te delen.

Het commerciële monopolie, gegeven door het auteursrecht, moet worden hersteld naar een redelijke termijn. Afgeleide werken zijn altijd toegestaan, met uitzonderingen die heel specifiek in de wet, met minimale ruimte voor interpretatie, zijn vastgelegd.

Het internet als medium zou geen grenzen moeten kennen. De Piraten zien kunstmatige nationale barrières voor cultuurgoederen als een belemmering voor de Europese interne markt en eisen daarom hun afschaffing. Een andere aanpak is nodig op het gebied van de rechten op immateriële goederen en hun respectieve handhavingspraktijk.

Verdere monopolies in de sectoren informatie en cultuur moeten worden voorkomen. Volgens de wet moet de staat staan alleen monopolierechten voor immateriële goederen toestaan als deze in het algemeen belang zijn. Elk monopolie moet worden beperkt in tijd. Noch hun tijdsperiode noch hun omvang kan achteraf worden uitgebreid.

De oprichting van de 'commons', zoals gratis software, gratis cultuurgoederen, open octrooipools en vrij en open educatief materiaal, moeten worden bevorderd en wettelijk worden beschermd.

Het sociale leven, dat in toenemende mate plaats vindt in digitale ruimten moet niet worden beperkt door monopolierechten op immateriële goederen. De introductie van "fair use" regelgeving zal ervoor zorgen dat de sociale interactie niet belemmerd wordt.

Europese auteursrechtenorganisaties moeten zorgen voor uitgebreide transparan-

tie, eerlijke participatieve rechten voor hun leden en eerlijker contractvoorwaarden voor artiesten.

Vrije Software, vrije cultuur en vrije kennis

Vrije software

De Piraten steunen de bevordering van software die gebruikt, geanalyseerd, verspreid en door iedereen gewijzigd kan worden. Vrije Open Source Software is van essentieel belang voor de controle van de eigen technische systemen door gebruikers en levert een belangrijke bijdrage aan de versterking van de autonomie en de privacy van alle gebruikers.

Verplicht gebruik van open source software in de publieke sector

De Europese Piraten vinden dat de gegevens van burgers verwerkt, beheerd en beveiligd moeten worden met vrije software waar mogelijk. Gepatenteerde software mag alleen gebruikt worden zolang vrije software niet effectief kan worden gebruikt of gemaakt voor dat specifieke doel.

Vrije software vermindert de administratieve kosten, bevordert de lokale technische ondersteuning en vergroot de mogelijkheid om kwaadaardige code te identificeren. We zullen de overgang naar vrije software in de publieke sector aansporen, zodat er niet langer een afhankelijkheid van specifieke leveranciers bestaat.

Culturele vrijheid

Culturele vrijheid is essentiële voor het onderwijs en de creativiteit van de samenleving. De Piraten streven er naar om creatieve activiteit en de culturele diversiteit te bevorderen om te zorgen voor een rijk educatief en artistiek milieu voor de huidige- en toekomstige generaties.

Vrije kennis en onderwijs

De Piraten zijn er van overtuigd dat de vrije stroom van kennis en informatie essentieel is en moet worden bevorderd en gewaarborgd in het onderwijs. Onderwijsinstellingen moeten steeds meer gebruik maken van leermiddelen die beschikbaar zijn onder vrije licenties zonder beperkingen op het kopiëren.

Technologische vooruitgang creëert nieuwe mogelijkheden om internationaal kennis en onderwijsconcepten te delen en te ontwikkelen. Om te kunnen profiteren van

deze kansen dienen we toegewijd te zijn aan de ontwikkeling en ondersteuning van de vrije en open leermiddelen. De beschikbaarheid van educatieve media onder vrije licenties voor iedereen van essentieel belang voor onbelemmerde toegang tot onderwijs, zowel binnen als buiten de grenzen van de EU.

De Piraten zien innovatie als de sleutel tot de ontwikkeling van onze culturele en intellectuele rijkdom. Wij steunen het opleiden van burgers en studenten over hun recht op informatie en over vrije formaten en software in alle soorten educatieve voorzieningen . De Piraten steunen de digitalisering en publicatie van documenten uit openbare bibliotheken en archieven in de hele EU .

Promotie van open standaarden

De Piraten zullen werken aan het in handelsovereenkomsten opnemen van bepalingen die de ontwikkeling en het gebruik van open standaarden en vrije Open Source Software ondersteunen en de wederzijdse erkenning van licentie-modellen zoals Creative Commons bevorderen. Open Access en Open Data

Open Access

De resultaten van een onderzoek dat, geheel of gedeeltelijk is gefinancierd door publiek geld moet worden gepubliceerd in Open Access wetenschappelijke tijdschriften of andere middelen waardoor ze gemakkelijk en gratis toegankelijk zijn voor de hele bevolking.

Open Data

Alle gegevens die gemaakt zijn voor openbaar gebruik, ongeacht afkomst, moet vrij toegankelijk zijn voor het grote publiek, zolang persoonlijke gegevens niet worden onthuld zonder de toestemming van de betrokken individuen. Dergelijke gegevens worden in een passende vorm, die ook een middel voor gegevensverwerking bevat, ter beschikking gesteld. De toegang mag niet worden belemmerd door kosten, licenties, overdreven aanvraagprocedures of technische middelen.

De Piraten streven naar een 'Freedom of Information Act' op EU-niveau dat kritische aspecten van de huidige EU-verordening moet opheffen die een hindernis vormen voor de toegang tot informatie, zoals de definitie van "document" en de tijdslimit voor hoger beroep.

Octrooien

Octrooien in het informatietijdperk

Octrooien fungeren meestal als een afschrikmiddel voor innovatie in plaats van een stimulans. Het patenteren van kennis op gebieden zoals genetica en biotechnologie, alsmede software, is een concrete bedreiging voor de toekomst van onze samenleving.

Monopolies op planten en zaden en kostbare juridische geschillen over vaak triviale octrooien, laten ons nu al zien dat het zowel de vernieuwers als de consumenten zijn die deze prijs betalen. Het octrooirecht moet worden hervormd of worden vervangen door een aanpak die vrijere en eerlijker markten mogelijk maken in plaats van doorgaan met het verder onderdrukken van innovatie.

De verhouding tussen octrooien en het algemeen belang afwegen

De Piraten vinden dat octrooien niet bestaan om grote bedrijven de mogelijkheid te geven om de concurrentie verstikken met een steeds groeiend pakket van triviale en verreikende patenten.

We willen daarom het voortdurende en alsmaar toenemende misbruik van octrooien stoppen.

Octrooien in de informatiesamenleving

Economisch succes in de informatiemaatschappij is niet langer alleen afhankelijk van technologische uitvindingen, maar van het ontwikkelen van kennis en het delen van informatie. De inspanning om deze factoren te reguleren, nu via het octrooisysteem, staat lijnrecht tegenover onze vraag naar vrijheid van kennis en menselijke cultuur.

Octrooien mogen nooit worden verleend voor "uitvindingen" die triviaal, niet-substantieel, computerprogramma's, businessmodellen of werken van de natuur zijn. Deze soorten octrooien belemmeren de ontwikkeling van een informatiemaatschappij en leiden tot de privatisering van de 'commons'. Kleine en middelgrote IT-bedrijven in heel Europa bewijzen dat octrooien op software geen voorwaarde zijn voor economisch succes. Innovatie moet eerlijk worden beloond, maar hiervoor is niet noodzakelijkerwijs de verlening van monopolistische privileges nodig die innovatie belemmeren en de toegang tot essentiële goederen negatief beïnvloeden.

De EU, haar lidstaten en andere geïndustrialiseerde landen moeten minder ontwikkelde landen niet dwingen om octrooibepalingen, die waarschijnlijk schadelijk

zijn voor hun basisbehoeften, gezondheid, onderwijs en ontwikkelingskansen te accepteren.

Octrooien, Geneesmiddelen en Gezondheid

De Piraten verzetten zich tegen het veelvuldig misbruiken van octrooien, zoals het invoeren van onechte wijzigingen aan geneesmiddelen met aflopende octrooibescherming. Niet-competitieve praktijken zoals het betalen van concurrenten om de verkoop van generieke geneesmiddelen te vertragen, moet actief worden voorkomen.

Wij steunen de vestiging en financiering van alternatieve methoden om farmaceutische innovatie te stimuleren, zodat geleidelijk de octrooien op dit gebied kunnen worden vervangen. Het is ons doel om de directe link tussen de beloning voor de vooruitgang en de prijs van het eindproduct te breken zodat we ervoor zorgen dat geneesmiddelen betaalbaar zijn voor iedereen.

Universiteiten en onderzoeksinstituten moeten de mogelijkheid hebben om wetenschappelijk onderzoek te verrichten naar gezondheid en geneeskunde zonder belemmerd te worden door octrooien.

Internationale regulering van intellectuele Monopolies

De Piraten streven naar een herziening van de TRIPS-overeenkomst met een beperking van exclusieve rechten op immateriële goederen. We moeten er naar streven om soortgelijke beperkingen te doen gelden voor alle handelsovereenkomsten die vergelijkbare of zelfs verdergaande regelgeving inzake octrooien en auteursrecht kan omvatten.

Internationale Handel

Uitgangspunten voor handelsovereenkomsten

De Piraten bedingen dat in alle onderhandelingen van de Europese Unie over handelsovereenkomsten aan de volgende voorwaarden wordt voldaan :

- Sterkere betrokkenheid van het Europees Parlement ;
- Uitgebreide toegang tot informatie en openbare hoorzittingen ;
- Respect voor zelfbeschikking en privacy, en
- Met de belangen van kleine en middelgrote ondernemingen moet rekening worden gehouden.

Sterkere betrokkenheid van het Europees Parlement

Handelsovereenkomsten bevatten belangrijke politieke beslissingen die moeilijk te veranderen zijn nadat ze worden aangenomen. Daarom moet het Europees Parlement, het enige orgaan in de EU dat een direct democratisch mandaat heeft, dezelfde rechten als de Europese Commissie krijgen als van het om handelsbeleid gaat.

Het Europees Parlement, via haar Commissie Internationale Handel (INTA), dient als een gelijkwaardige partner van de Europese Commissie deel te nemen aan onderhandelingen over handelsovereenkomsten.

Uitgebreide toegang tot informatie en openbare hoorzittingen

Alle documenten met betrekking tot de onderhandelingen over handelsovereenkomsten moeten beschikbaar zijn voor het Europees Parlement, alsmede aan het publiek bekend worden gemaakt. Alle onderhandelingen en hoorzittingen met de belanghebbenden moeten in het openbaar worden gevoerd. Wij eisen dat alle resultaten van het overleg, vooral inzendingen door belanghebbenden, tijdig en volledig moeten worden gepubliceerd.

Respect voor privacy en zelfbeschikking

De Piraten beschouwen het recht op privacy en zelfbeschikking van de burger als vanzelfsprekend. Daarom ze moeten ook worden gerespecteerd en bevorderd in de context van handelsovereenkomsten.

Aangezien deze principes gelden voor alle mensen, moet de EU ervoor zorgen dat handelsovereenkomsten hun handelspartners niet de mogelijkheid geven om deze principes te doorbreken.

Met de belangen van kleine en middelgrote ondernemingen moet rekening worden gehouden. Momenteel houden handelsovereenkomsten voornamelijk rekening met de belangen van wereldwijde ondernemingen, terwijl kleine en middelgrote ondernemingen zelden profiteren; Het MKB wordt steeds meer verdreven uit de markt. Wij willen dat veranderen.

Net-politiek

De digitale revolutie heeft de sociale- en economische structuren in heel Europa veranderd; vrije en gelijke toegang tot het internet is nu een basisvereiste voor deelname aan de maatschappij.

Burgers moeten de mogelijkheid hebben om anoniem toegang tot het internet te verkrijgen. De Europese Piraten willen dat het recht van "digitale participatie" in het Europees Handvest van de grondrechten van de Europese Unie wordt opgenomen.

Netneutraliteit

Het principe van netneutraliteit moet in Europese wetgeving worden vastgelegd om sterke stimulansen voor investeringen, eerlijke concurrentie en gelijke behandeling van iedereen in de digitale ruimte te waarborgen.

Iedereen dient toegang te hebben tot een internetverbinding waarbij er geen onderscheid gemaakt wordt tussen bepaalde diensten of bedrijven. Beheersmaatregelen met betrekking tot het netwerkverkeer (QOS) zijn alleen toegestaan in uitzonderlijke omstandigheden, op een duidelijke en transparante wijze uitgevoerd en alleen om technische redenen.

Niet-discriminerende toegang tot het internet moet eenduidig van toepassing zijn in de hele EU. Wij verwerpen de maatregelen van telecommunicatie-bedrijven die de vrije toegang bedreigen.

We nemen in het bijzonder de huidige voorstellen van de Europese Commissie ("Kroes Telecoms Package"), die zich onthoudt van een sterke definitie van het principe van netneutraliteit wat te wijten is aan de lobby door service providers en telecombedrijven.

Opwaardering van de infrastructuur

De Piraten zijn een groot voorstander van een Europa-brede ontwikkeling van een state of the art communicatie-infrastructuur. Ons doel is om toegang tot breedband-internet voor iedereen in de EU mogelijk te maken.

Terwijl netwerken worden verbeterd en gemoderniseerd, dient elk monopolie op de infrastructuur vermeden te worden.

3 Programme commun pour les élections européennes

Préambule

L'institution supranationale qu'est l'Union Européenne d'aujourd'hui est le projet résultant des états membres et non de ses citoyens.

Nous, Pirates, pensons que l'Union Européenne devrait être aussi bien organisée dans l'intérêt général de ses citoyens que dans l'intérêt de ses états membres.

Nous, Pirates de l'Union européenne, avons élaboré ce programme électoral et luttons ensemble pour faire de notre vision de l'Union une réalité.

L'Union Européenne souffre d'un déficit démocratique qui n'a pas été suffisamment pris en compte dans le cadre du processus d'intégration, et ce depuis sa création.

Construire une base démocratique solide est un objectif primordial pour nous Pirates. Pour atteindre cet objectif, il est essentiel de veiller à ce que les processus politiques soient plus proches et plus accessibles aux citoyens. Ensemble, nous devons encourager en Europe le développement d'un espace commun qui englobe la culture, la politique et la société. Nous devons protéger la richesse et la diversité culturelle qui existe au sein de l'Union.

L'Europe doit respecter ses propres principes de subsidiarité. Aucune décision ne devrait être prise au niveau européen lorsqu'elle peut être réglée de manière plus efficiente au niveau national, régional, voire local. Une communication claire et accessible, et des citoyens informés sont les bases de la légitimation d'un processus démocratique de prise de décision. Les décisions politiques au niveau européen doivent être précédés de débats à l'échelle européenne permettant la participation de tous.

Nous, Pirates, croyons fermement que chaque citoyen a droit à un traitement juste et équitable. Il est essentiel que la société respecte les droits des minorités. Nous nous opposerons à toute forme de discrimination ainsi qu'à tout mouvement agissant contre les droits de l'Homme.

L'Internet comme moyen de communication facilite grandement le développement politique, en cela qu'il renverse le système de communication actuel : descendant et à sens unique. Par conséquent, nous Pirates, défendrons farouchement la liberté d'Internet aussi bien au niveau Européen qu'au niveau mondial.

Participation citoyenne et Gouvernement "ouvert"

Ajouter une dimension démocratique à l'Europe

Nous, Pirates, exigeons la rédaction d'un nouveau traité de l'Union européenne qui doit clarifier et remplacer les traités actuels, et répondre à la nécessité d'une réforme démocratique au sein de l'Union, à condition qu'elle soit acceptée par les citoyens de l'Union par à l'aide d'un référendum.

Le processus législatif actuel de l'UE est dominé par le pouvoir exécutif (la Commission européenne) au détriment du Parlement Européen. Nous, Pirates, souhaitons équilibrer les pouvoirs au sein des institutions européennes afin de renforcer le pouvoir législatif.

Les modifications apportées à la législation suprême de l'UE (par exemple un traité) ne doivent entrer en vigueur que si la majorité des citoyens de l'UE approuve les modifications lors d'un vote simultané dans toute l'UE, et ce, en plus de l'exigence actuelle d'un accord au niveau gouvernemental. L'exécutif de l'UE doit veiller à ce que ces votes puissent être effectués, y compris dans des délais courts.

Suppression des entraves déloyales à la participation politique

Nous, Pirates, voulons que les citoyens soient en mesure d'avoir une influence plus directe et plus large dans les débats et processus politiques, à la fois individuellement et collectivement. C'est pourquoi nous demandons la suppression des barrières d'entrées injustes qui pénalisent les nouvelles formations politiques quant à leur participation aux élections, entraves telles que l'obligation de recueillir un nombre exagéré de signatures.

Une meilleure prise en compte de la participation citoyenne

Nous, Pirates, aspirons à un standard commun pour les initiatives citoyennes tant aux échelons locaux, régionaux, nationaux et européens. Rendant plus de pouvoir aux citoyens, nous souhaitons que les initiatives citoyennes qui peuvent modifier les constitutions, les lois, etc... soient toujours suivies d'un référendum si elles n'ont pas été entérinées par les législatures en cours.

De la Transparence

La mise au jour des influences sur les décisions politiques

Afin de protéger les processus démocratiques et rendre la base des décisions transparente, les Pirates appellent à la mise en lumière de l'influence des groupes d'intérêt et des lobbys.

Une loi pour protéger les lanceurs d'alerte

Nous, Pirates, plaidons pour une législation plus complète et générale qui protège les lanceurs d'alerte révélant des faits concernant l'intérêt public, tels que la corruption, les délits d'initiés, des problèmes d'éthiques ou des violations des droits de l'homme.

La transparence du secteur public

Le secteur public, y compris les entités privées assurant des missions de service public, doivent être transparents. Nous, Pirates, croyons que l'inspection, sans aucun besoin de justification, des contrats ou des bénéfices tirés de l'exercice d'une mission de service public ou de la mise en œuvre de projets gouvernementaux, relève des droits fondamentaux des citoyens.

Protection de la vie privée et des droits civiques

Surveillance et respect des données privées

Sécuriser notre liberté L'accroissement de nos droits civiques, et la sauvegarde de notre liberté sont des motivations premières des Pirates.

Les menaces, représentées par les programmes de surveillance massifs et illégaux, imposés, tant par nos gouvernements que par des gouvernements étrangers, en réponse au terrorisme ou à d'autres risques, sont profondément graves. Un nouvel équilibre, restaurant le respect de notre vie privée, doit être trouvé immédiatement.

Assurer le respect de la vie privée de chacun Les Européens sont les héritiers d'une histoire de lutte pour leurs droits fondamentaux et de la libertés de leur concitoyens dont ils peuvent être fiers.

En vue de la préservation de nos droits et libertés, et pour assurer une application effective des lois, nous les Pirates nous demandons que la collecte et le traitement

des informations personnelles aient lieu seulement sous le contrôle et l'agrément de la justice et seulement pour les personnes suspectées de commettre ou de préparer un crime ou un délit.

La protection contre la criminalité est une fonction régaliennne de l'état. Nous devons nous assurer que cette responsabilité soit accomplie conformément à une politique de sécurité intelligente, rationnelle et basée sur des faits.

Nous souhaitons abolir les pratiques de collecte, stockage, d'exploitation massives et in discriminées de données personnelles.

Afin de prévenir les abus, n'importe quel citoyen sujet d'une surveillance étatique devrait en être informé en un moment adéquat.

Nous, Pirates, cherchons l'abrogation de la directive Européenne de conservation des données Chacun doit avoir le droit de connaître les règles gouvernant la récolte de ses données personnelles, leur durée maximale de conservation ainsi que les politiques de stockage associées.

Nous, Pirates, nous opposons à l'échange de quelconques données personnelles, sans raison valable à l'intérieur de l'Europe ou en dehors. Les échanges de données sur les passagers, sur les paiements entre l'EU et les USA, ou les données gérées par Eurosur ou bien encore les échanges de données entre les polices nationales sont tous particulièrement visés. La livraison de données personnelles à des pays qui ne protègent pas les droits fondamentaux doit être interdite.

Nous, Pirates, nous opposons à la mise en place obligatoire de compteurs intelligents qui surveillent et centralisent l'information.

Nous, Pirates, souhaitons mettre en place des standards stricts pour tous les systèmes industriels amenés à traiter des données personnelles - par exemple les systèmes de contrôle d'accès. De tels systèmes doivent disposer d'un code source libre, être documentés, et revus par des pairs.

Une évaluation systématique des institutions et des programmes de surveillance L'interdiction de la surveillance de masse Notre vie privée est atteinte par la mise en place de caméras dans l'espace public surveillant le mouvement des gens et des véhicules, effectuant de la reconnaissance faciale. Pourtant, des études montrent que ces systèmes n'ont qu'une influence limitée sur les taux de criminalité et qu'au mieux la criminalité se reporte vers d'autres secteurs. Nous, Pirates, souhaitons encourager le développement d'une police de proximité dévouée à des patrouilles plutôt qu'à des tâches de surveillance.

Interdiction des dispositifs d'espionnage et de récolte des données bio métriques Les contrôles routiniers de sécurité ne doivent pas interférer, outre mesure, avec la vie

privée. Nous rejetons : l'utilisation de scanner corporels eu égard à leur incidence sur la dignité humaine, à la récolte des communications ainsi que de leur méta données, à la consultations de données privées sur des équipements électroniques ou d'autres procédures invasives. Nous nous opposons à la récolte et au stockage de données bio métriques de citoyens innocents.

L'Arrêt de tout nouveau programme de surveillance Nous, Pirates, souhaitons arrêter le démantèlement progressif des droits civiques qui ont pris des proportions spectaculaires dans l'actualité récente. Les lois existantes sont suffisantes pour assurer notre sécurité, de nouvelles sont inutiles. En particulier, nous rejetons : · la collecte et le stockage des données concernant les passagers qui voyageant aux États Unis dans le cadre du système EU Passenger Name Record · le profilage automatique des citoyens en catégories à risques, ou bien encore les analyses de masses sur les données personnelles · les principes de la Sphère de Sécurité mis en place par la directive 95/46 (Safe Harbour)

La revue systématique sous l'angle des droits fondamentaux des nouvelles mesures de sécurité Nous, Pirates, souhaitons que l'Agence Européenne des Droits Fondamentaux examine systématiquement les mesures de sécurité actuelles et futures. Les politiques mises en places par les agences de sécurité doivent être réexaminées à la lumière des faits, pour éviter des effets secondaires adverses. Des alternatives aux programmes de sécurité doivent être étudiés pour assurer le respect de nos droits fondamentaux. Nous devons nous assurer que l'agence Européenne pour les droits fondamentaux dispose des pouvoirs adéquats pour réaliser une telle tâche.

Nous, Pirates, plaidons pour qu'un moratoire soit prononcé sur les nouvelles mesures, interférant avec les droits de l'Homme, prises par les Agences de Sécurité au nom de la sécurité intérieure. Une revision indépendante et systématique des celles-ci par l'Agence Européenne des Droits Fondamentaux permettra de lever ce moratoire.

La recherche sur la sécurité et les logiciels de surveillance Nous, Pirates, soutenons le financement de la recherche par l'Union. Cependant la fréquente implication des agences gouvernementale dans les programmes de surveillance et de filtrage - tel que INDECT et CleanIT - démontre une intention claire d'utiliser des technologies dans un objectif de réduction des droits fondamentaux. Le développement des ces technologies s'est réalisé sur des fonds publics. Ainsi, nous souhaitons que l'Union européenne ne finance plus des technologies qui sont utilisées pour limiter nos droits fondamentaux.

Vers un haut niveau de protection de nos données personnelles dans les textes européens La mise en place d'une régulation Européenne sur la

protection des données personnelles ne doit pas conduire à une diminution de la protection des citoyens. Bien au contraire, les droits des Européens doivent être renforcés dans tous les pays de l'Union. Ainsi ne doit-il pas être possible pour des entreprises exerçant dans l'espace européen d'échapper à toute régulation. Par exemple, Facebook domicilié en Irlande ne doit pas être en mesure de contourner les règles de protection des données européennes.

L'utilisation de systèmes d'informations génère par construction des méta données. Celles-ci doivent être cependant considérées comme des données personnelles. Chaque entreprise doit mettre en place une procédure d'accès à la liste des tiers pouvant accéder aux données personnelles déposées auprès d'elle. Cette procédure doit être aussi simple que le consentement demandé à l'utilisateur lors de son inscription. Quand bien même, l'échange de données personnelles a été consenti par l'utilisateur, celui-ci ne doit pas se voir refuser l'accès à un résumé de l'ensemble des données personnelles échangées à des tiers.

L'utilisation des données personnelles dans le commerce des données, pour des recherches de marché, de publicité ou pour des études d'opinion doivent avoir lieu avec le consentement éclairé de la personne concernée.

L'accès direct à des données personnelles ainsi qu'aux communications de citoyens Européens par des agences de renseignement démontre clairement qu'un besoin d'action politique à un niveau international est nécessaire. Nous, Pirates, souhaitons prendre des mesures pour qu'à l'avenir les données personnelles, la vie privée des citoyens, le libre développement de leur personnalité soient protégés, et que l'espionnage industriel soit empêché.

Bannir l'identification personnelle in discriminée dans l'espace public

Nous, Pirates, nous opposons à l'exigence de l'identification des individus qui ne sont pas suspectés de commettre un crime. Plus particulièrement, lors de manifestations ou d'utilisation du droit de libre association, aucune mesure d'identification ne doit intervenir. Lorsque quiconque peut faire l'objet d'une identification lors d'une manifestation ou lors de l'expression d'une opinion, la liberté d'expression est mise en danger.

Politique du droit d'asile

Les politiques européennes sur le droit d'asile et l'accueil des réfugiés doivent être basées sur la reconnaissance des droits de l'homme et le respect total de la convention de Genève sur les réfugiés, ainsi que sur la convention des Nations Unies sur les droits des enfants.

Pour chacun des pays partenaires, la politique d'aide au développement de l'Union doit être orientée vers l'amélioration des conditions de vie ainsi que sur la promotion des droits de l'homme. Nous souhaitons dénoncer toutes les tendances à créer un appareil répressif et de contrôle au sein de l'Europe.

Du droit de la propriété intellectuelle

Nous, Pirates, voulons une loi juste et équilibrée sur le droit d'auteur basée sur les intérêts de la société dans son ensemble.

Nous luttons pour l'abolition des monopoles de l'information. L'Union Européenne a cédé face aux exigences d'introduire / implanter des monopoles de l'information censés inciter les créateurs et inventeurs à produire plus. Dans les faits, les seuls bénéficiaires de ces monopoles sont les grandes sociétés, alors que le fonctionnement du marché en lui-même est en échec. Cette défaillance du marché se manifeste par l'intimidation fréquente des particuliers et des PME par les sociétés de gestion collective des droits, ainsi que la perte pour la société des œuvres orphelines. Notre objectif est de construire un environnement où la motivation de créer va de pair avec la liberté d'information.

Améliorer la disponibilité des informations, de la connaissance et de la culture est une condition préalable pour le développement social, technologique et économique de notre société. Ainsi, nous, Pirates, demandons-nous que la copie, le stockage, l'utilisation et la mise à disposition d'œuvres littéraires ou artistiques à des fins non-commerciales soient non seulement légalisés mais aussi protégés par la loi et promus. Chacun doit être en mesure de profiter et de partager notre héritage culturel librement et sans risque judiciaire ou de censure.

La durée du monopole [de l'exploitation des œuvres] accordé par le droit d'auteur devrait être limité raisonnablement. Les œuvres dérivées de travaux protégés devraient être normalement autorisées. Les exceptions à cette règle devraient être listés dans la loi sans qu'elles puissent faire l'objet d'une interprétation large.

Internet comme média ne devrait pas connaître de frontières. Nous, Pirates, considérons les barrières nationales imposées aux produits culturels comme une entrave à la mise en place du marché intérieur Européen. Nous, Pirates, demandons leur retrait. Un changement de paradigme est nécessaire tant dans le domaine de la propriété intellectuelle des biens immatériels, que dans son application.

La création de nouveaux monopoles dans le secteurs de l'information et de la culture devrait être prévenue. Par la loi, les monopoles sur les biens immatériels ne peuvent être autorisés ou maintenus que dans l'intérêt général. Tous les monopoles doivent être limités temporellement, et leur périmètres ou leur durée ne peuvent être modifiés rétrospectivement.

La création de communs, comme les logiciels ou des biens culturels libres, des brevets ouverts, ou bien encore du matériel pédagogique libéré, doivent être promus et protégés par la loi.

Les interactions sociales, qui se sont accrues dans la sphère numérique, ne doivent pas être restreintes par des droits monopolistiques sur les biens immatériels. L'introduction d'une loi sur l'utilisation raisonnable de ces biens devrait assurer que ces interactions resteront sans contraintes.

Les sociétés de gestion collective des droits doivent fonctionner de manière transparente, être plus équitables pour leurs membres, et proposer des contrats plus justes pour les artistes.

Du logiciel, de la culture, et de la connaissance libre

Du logiciel libre

Nous, Pirates, soutenons la promotion des logiciels qui peuvent être utilisés, analysés, redistribués et modifiés par chacun. Les logiciels libres et ouverts sont essentiels pour la maîtrise des systèmes techniques par leurs utilisateurs. Ils renforcent l'autonomie et le respect de la vie privée de ces derniers.

Vers un usage obligatoire du logiciel libre dans l'administration publique

Les Pirates pensent que les données publiques doivent être, qu'autant faire se peut, traitées, gérées, et sécurisées à l'aide de logiciels libres. Les logiciels propriétaires peuvent être utilisés tant que les logiciels libres ne sont pas disponibles ou n'offrent pas une alternative efficace.

Les logiciels libres réduisent les coûts de gestion, permettent le développement de services de support locaux, et accroissent la possibilité d'identifier du code malveillant. Nous ferons migrer le secteur public vers le logiciel libre afin qu'il ne soit plus dépendant d'éditeurs particuliers.

De la culture libre de droits

La culture libre de droits est une ressource essentielle pour l'éducation et la créativité d'une société. Nous, Pirates, nous efforceront de promouvoir la diversité culturelle et artistique pour construire un environnement éducatif et culturel riche aux générations actuelles et futures.

Une connaissance et une éducation libres de droits

Nous, Pirates croyons que l'accès libre de l'éducation à l'information et à la culture doit être garantie. Les institutions éducatives devraient utiliser de plus en plus des ressources sous licence libres pour lesquelles il n'y a aucune restriction à la copie.

Le progrès technologique, à une échelle internationale, amène de nouvelles opportunités de partage, de développement de la connaissance, et de nouveaux principes pédagogiques. Pour profiter de ces opportunités, nous sommes attachés au développement de matériels éducatifs ouverts et libres de droits.

La mise à disposition pour tous de matériel éducatif sous licence libre est essentiel pour un accès libre à l'éducation, que cela soit hors ou dans l'Union Européenne.

Nous, Pirates, voyons en l'innovation, la clé du développement de notre richesse culturelle. Nous soutenons les apprenants dans leur droit à accéder à l'information, ainsi qu'à l'utilisation de logiciels et de formats libres dans toutes la communauté éducative.

Nous, Pirates, soutenons la numérisation et la mise à disposition au public des documents stockés dans les bibliothèques et archives européennes.

Du soutien aux communs

Nous, Pirates, travaillerons à l'adoption dans les accords commerciaux de disposition permettant le soutien, le développement, et l'utilisation de formats ouverts et des logiciels libres, ainsi que la reconnaissance mutuelle des licences libres telles que les Creative Commons.

Open Access and Open Data

Du libre accès

Les résultats des travaux de recherche subventionnés, en tout ou en partie, doivent être publiés dans des revues scientifiques en accès libre ou par tout autre moyen qui permette de rendre leur lecture accessible et gratuite à l'ensemble de la population.

De la libération des données publiques

Toutes les données créées pour un usage public (des documents), indépendamment de leurs origine, devraient être accessibles aux usagers du moment que les informations personnelles ne sont pas dévoilées sans le consentement des personnes

concernées. De tels documents seront rendus accessibles au format adéquat, ce qui pourra inclure également un format permettant les modifications. L'accès ne doit pas être limité par des frais, des licences, par des procédures de demande d'accès ou des biais techniques.

Nous, Pirates, luttons pour une directive européenne sur la Liberté d'Information qui aura pour but d'abolir les aspects critiques de la législation européenne actuelle, comme par exemple la définition du terme de "document" ou les délais pour faire appel, qui sont des freins à l'accès à l'information.

Des brevets

Les Brevets dans l'ère de l'information

Les brevets en général dissuadent plus l'innovation que la stimulent. La brevetabilité des savoirs dans des domaines comme la génétique et les biotechnologies, et comme aussi pour les logiciels, constitue une menace tangible pour le futur de notre société.

Les monopoles sur les plantes et les semences et les litiges coûteux sur des brevets souvent insignifiants démontrent d'ores et déjà de quelle manière ce sont à la fois les innovateurs et les consommateurs qui en paient le prix. Le droit des brevets a besoin d'être réformé et remplacé par une approche qui favorise un marché plus libre et plus juste au lieu de continuer d'étouffer encore davantage l'innovation.

Rééquilibrer les brevets et les communs

Nous, Pirates, croyons que les brevets n'existent pas pour permettre à des grandes entreprises d'étouffer la concurrence par le biais d'une avalanche sans fin de brevets bancals et abusifs.

Nous voulons donc par conséquent stopper l'abus continu et croissant des brevets.

Les brevets dans la société de l'information

Le succès économique dans la société de l'information n'est plus simplement dépendant des inventions technologiques, mais du développement des connaissances et du partage de l'information. Les démarches visant à réguler ces éléments, actuellement, via le système des brevets sont diamétralement opposées à notre revendication pour la liberté de la connaissance et de la culture humaine.

Les brevets ne devraient jamais être accordés pour des "inventions" insignifiantes, mineures, les programmes informatiques, les business models ou encore les œuvres de la nature. Ces types de brevets entravent le développement de la société de l'information et aboutissent à la privatisation des communs. Les PME du secteur de l'informatique prouvent partout en Europe que les brevets sur les logiciels ne sont pas des pré requis au succès économique. L'innovation doit être rémunérée équitablement, mais cela n'exige pas nécessairement l'octroi de privilèges monopolistiques qui étouffent l'innovation et nuisent à l'accès aux biens essentiels.

L'Union européenne, ses États membres, et les autres pays industrialisés, ne devraient pas contraindre les pays moins développés à accepter les dispositions relatives au droit des brevets qui se font généralement au détriment de leurs besoins essentiels : santé, éducation et possibilités de développement.

Brevets, Médicaments et santé

Nous, Pirates, nous, opposons à l'abus fréquent des prérogatives liées aux brevets, comme l'introduction de changements infimes sur des médicaments dont la protection arrive à son terme. Les pratiques non-compétitives, comme le fait de financer des concurrents dans le but de retarder l'entrée en marché de médicaments génériques devrait être activement empêchées.

Nous soutenons la création et le financement de méthodes alternatives pour stimuler l'innovation pharmaceutique permettant de remplacer progressivement les brevets dans ce secteur. Notre but est de couper le lien direct entre la rémunération des avancées technologiques et le prix du produit final pour disposer de médicaments accessibles pour tous.

Les Universités et les instituts de recherche devraient être en mesure de mener leur recherches dans le domaine de la santé sans être embarrassés par les brevets.

De la régulation des monopoles sur les biens immatériels

Nous, Pirates, luttons pour une révision de l'accord TRIPS promouvant les droits exclusifs sur les biens immatériels. Nous souhaitons viser les restrictions similaires négociées dans les traités commerciaux qui ont pour but de renforcer les droits de la propriété intellectuelle et les brevets.

Politique liée au commerce international

Les principes liés aux accords commerciaux Nous, Pirates, formulons, les exigences suivantes pour conduire les négociations Européennes sur les traités commerciaux :

· Une participation renforcée du Parlement Européen, · Un accès raisonné à l'information et des auditions publiques, · Le respect à autodétermination ainsi qu'à la vie privée, · L'intégration des intérêts des petites et moyennes entreprises.

Une participation renforcée du parlement européen

Les accords commerciaux contiennent des décisions politiques qui sont structurantes et difficiles à changer une fois adoptées. Ainsi, le parlement européen, le seul organe au sein de l'Union qui issu d'une élection directe, devrait disposer des mêmes droits que la Commission en matière de politique commerciale.

Le Parlement Européen, via sa commission sur le commerce international, devrait participer aux négociations sur les traités commerciaux à égalité avec la Commission.

Un accès global à l'information et des auditions publiques

Tous les documents concernant les négociations les traités commerciaux devraient être accessibles tant pour le Parlement que pour le public. Toutes les négociations, et les auditions des parties prenantes devraient être tenues en public. Nous demandons que les conclusions des consultations, particulièrement les cahiers d'acteurs des parties prenantes, soient publiés intégralement et rapidement.

Du respect de la vie privée, et du droit à l'autodétermination

Nous, Pirates ,considérons le droit à la vie privée, et à l'autodétermination comme une évidence.

Comme ces principes sont universels, l'Union doit s'assurer que les accords commerciaux ne permettent pas à ses partenaires de s'en affranchir.

De la prise en compte des intérêts des PME

Les accords commerciaux actuels prennent en compte principalement les intérêts des entreprises globalisés. Les PME, quant à elles, ne profitent que rarement des ces accords, qui ont pour effet de les exclure du marché. Nous souhaitons changer cela.

De la régulation d'Internet

La révolution numérique a changé les structures socio-économiques européennes, ainsi un accès libre et équitable à Internet est-il aujourd'hui un besoin primaire pour participer à la société civile.

Chacun doit pouvoir, s'il le souhaite, accéder à Internet anonymement.

Nous, Pirates, souhaitons inclure, à la charte européenne des Droits Fondamentaux, un droit de participation numérique à la vie publique.

De la neutralité d'Internet

La neutralité du net doit être inscrite dans la loi pour créer les conditions favorables aux investissements, une compétition juste, et un traitement équitable de tous dans la sphère numérique.

Chacun doit pouvoir disposer d'une connexion à Internet qui ne discrimine aucun service ou entreprise. Les mesures de management de la bande passante doivent être seulement autorisées pour des raisons techniques, dans des circonstances exceptionnelles, et mises en place de manière transparente.

L'accès neutre à Internet doit être garanti de manière uniforme dans l'espace européen. Nous rejetons les actes des sociétés de télécommunication qui menacent la liberté d'accès à Internet.

Sont particulièrement concernés les propositions actuelles de la Commission Européenne au travers le Paquet Télécom porté par la commissaire Kroes, qui s'abstient de fermement codifier le principe de neutralité du net suite à un lobbying des fournisseurs d'accès et des sociétés de télécommunications.

Développer les infrastructures d'Internet

Les pirates soutiennent fermement le développement d'une réseau de télécommunication à l'échelle européenne au mieux de la technologie. Notre objectif est de fournir du haut débit pour chacun au sein de l'Union.

La modernisation et l'amélioration des réseaux ne doit pas pour autant conduire à la constitution de monopoles sur ces infrastructures.

4 Internationale principes voor de toepassing van mensenrechten op communicatie surveillance

Naarmate de technologieën die communicatiesurveillance door Rechtsstaten mogelijk maken, verder worden ontwikkeld, kunnen Rechtsstaten niet langer garanderen dat wetten en voorschriften met betrekking tot communicatiesurveillance voldoen aan internationale mensenrechten en kunnen ze de rechten op privacy en vrijheid van meningsuiting onvoldoende beschermen. In dit document wordt geprobeerd uit te leggen hoe internationale mensenrechtenwetgeving van toepassing is op de huidige digitale wereld, met name in het kader van de toename van en wijzigingen in technologieën en technieken voor communicatiesurveillance. Deze principes kunnen maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven, Rechtsstaten en andere entiteiten een raamwerk bieden om te evalueren of huidige of voorgestelde surveillancewetten en -praktijken in overeenstemming zijn met de mensenrechten.

Deze principes zijn het resultaat van een wereldwijde samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en internationale experts op het gebied van wetgeving, beleid en technologie met betrekking tot communicatiesurveillance.

INLEIDING

Privacy is een fundamenteel mensenrecht en staat centraal in de handhaving van democratische samenlevingen. Privacy is van essentieel belang voor de menselijke waardigheid, versterkt andere rechten, zoals vrijheid van meningsuiting en informatie en vrijheid van vereniging, en wordt erkend volgens de internationale mensenrechtenwetgeving. Activiteiten die het recht op privacy beperken, waaronder communicatiesurveillance, kunnen alleen worden gerechtvaardigd wanneer ze worden voorgeschreven door de wet, noodzakelijk zijn om een legitiem doel te bereiken en in verhouding staan tot het beoogde doel.

Voordat internet gemeengoed werd, stelden gevestigde juridische principes en de logistieke beperkingen die inherent waren aan het controleren van communicatie, grenzen aan communicatiesurveillance door Rechtsstaten. In de afgelopen decennia zijn die logistieke beperkingen met betrekking tot surveillance steeds verder afgenomen en is de toepassing van juridische principes in nieuwe technologische contexten steeds onduidelijker geworden. De enorme toename van digitale communicatie-inhoud en informatie over communicatie, of 'metagegevens van communicatie' (informatie over de communicatie van of het gebruik van elektronische apparaten door een individu), de dalende kosten voor het opslaan en analyseren van grote hoeveelheden gegevens en de levering van persoonlijke inhoud via onafhankelijke serviceproviders maken surveillance door Rechtsstaten op een ongekende schaal

mogelijk. In de tussentijd hebben de beeldvormingen van bestaande mensenrechtenwetgeving geen gelijke tred gehouden met de moderne en steeds veranderende mogelijkheden voor communicatiesurveillance door Rechtsstaten, de mogelijkheid van Rechtsstaten om informatie die wordt verzameld met verschillende surveillancetechnieken, te combineren en te organiseren, of de verhoogde gevoeligheid van de informatie die kan worden bekeken.

De frequentie waarmee Rechtsstaten toegang zoeken tot communicatie-inhoud en metagegevens van communicatie neemt significant toe, zonder adequaat toezicht. Wanneer metagegevens van communicatie worden bekeken en geanalyseerd, kan een profiel van het leven van een individu, inclusief medische aandoeningen, politieke en religieuze standpunten, connecties, interacties en interesses, worden opgesteld, waarin evenveel informatie, of zelf meer informatie, openbaar wordt gemaakt dan kan worden afgeleid uit de inhoud van de communicatie. Ondanks de enorme mogelijkheden voor inmenging in het leven van een individu en het angstaanjagende effect op politieke en andere connecties, geven wetgevende en beleidsinstanties metagegevens vaak een lager beschermingsniveau en worden onvoldoende beperkingen ingesteld voor hoe deze gegevens vervolgens mogen worden gebruikt door instanties, waaronder hoe ze worden geanalyseerd, gedeeld en bewaard.

Rechtsstaten moeten zich houden aan de hieronder beschreven principes om daadwerkelijk te voldoen aan hun internationale mensenrechtenverplichtingen met betrekking tot communicatiesurveillance. Deze principes gelden voor surveillance uitgevoerd binneneen staat of extraterritoriale. De principes zijn ook van toepassing ongeacht het doel van de surveillance : wetshandhaving, nationale veiligheid of andere regelgevende doeleinden. Ze gelden zowel voor de verplichting van de Rechtsstaat om de rechten van individuen te respecteren en na te komen als voor de verplichting de rechten van individuen te beschermen tegen misbruik door andere partijen dan Rechtsstaten, waaronder zakelijke entiteiten. De particuliere sector draagt gelijke verantwoordelijkheid voor het respecteren van de mensenrechten, met name gezien de belangrijke rol die deze sector speelt bij het ontwerpen, ontwikkelen en verspreiden van technologieën ; het mogelijk maken en verstrekken van communicatie ; en, waar nodig, het verlenen van medewerking bij surveillanceactiviteiten van Rechtsstaten. Toch is de omvang van de huidige principes beperkt tot de verplichtingen van Rechtsstaten.

VERANDERENDE TECHNOLOGIE EN DEFINITIES

In de moderne omgeving omvat 'communicatiesurveillance' het controleren, onderscheppen, verzamelen, analyseren, gebruiken, bewaren en behouden van, interfereren met en toegang krijgen tot informatie die de communicatie van een

persoon in het verleden, het heden of de toekomst omvat, weerspiegelt, betreft of hieruit voortvloeit. 'Communicatie' omvat activiteiten, interacties en transacties die worden verzonden via elektronische middelen, zoals inhoud van communicatie, de identiteit van de partijen die deelnemen aan de communicatie, informatie voor locatiebepaling waaronder IP-adressen, de tijd en duur van communicatie en ID's van communicatieapparatuur die is gebruikt voor de communicatie.

Traditioneel is het invasieve karakter van communicatiesurveillance geëvalueerd op basis van kunstmatige en formalistische categorieën. Bestaande juridische raamwerken maken onderscheid tussen 'inhoud' of 'niet-inhoud', 'abonneegegevens' of 'metagegevens', opgeslagen gegevens of gegevens in transit, gegevens die thuis worden bewaard of die in het bezit zijn van een onafhankelijke serviceprovider. Deze verschillen zijn echter niet langer geschikt voor het meten van de mate van de inbreuk die communicatiesurveillance maakt op het privéleven en de connecties van individuen. Hoewel er al lang overeenstemming over bestaat dat communicatie-inhoud significante wettelijke bescherming verdient omdat op basis hiervan gevoelige informatie bekend kan worden, is het nu duidelijk dat andere informatie die voortvloeit uit communicatie (metagegevens en andere vormen van niet-inhoudsgegevens) zelfs nog meer over een individu kan onthullen dan de inhoud zelf en daarom gelijkwaardige bescherming verdient. Vandaag de dag kunnen al deze typen informatie (alleen of gezamenlijk geanalyseerd) identiteit, gedrag, connecties, fysieke of medische aandoeningen, ras, huidskleur, seksuele geaardheid, nationale herkomst of standpunten van een individu onthullen; of het vaststellen mogelijk maken van de locatie, gangen of interacties van een persoon in de loop der tijd, of van alle mensen op een bepaalde locatie, zoals bij een openbare demonstratie of ander politiek evenement. Als gevolg hiervan moet alle informatie die de communicatie van een persoon omvat, weerspiegelt, betreft of hieruit voortvloeit en die niet direct beschikbaar en gemakkelijk toegankelijk is voor het algemene publiek, worden beschouwd als 'beschermde informatie' en dienovereenkomstig de hoogst mogelijke wettelijke bescherming krijgen.

Bij het evalueren van het invasieve karakter van communicatiesurveillance door Rechtsstaten is het noodzakelijk rekening te houden met de mogelijkheid dat de surveillance beschermde informatie onthult, evenals het doel waarvoor de Rechtsstaat de informatie nodig heeft. Communicatiesurveillance die waarschijnlijk leidt tot de onthulling van beschermde informatie aan de hand waarvan een persoon risico op onderzoek, discriminatie of schending van mensenrechten kan lopen, vormt een ernstige schending van het recht op privacy van een individu, en doet ook afbreuk aan het genieten van andere fundamentele rechten, waaronder het recht op vrije meningsuiting, vereniging en politieke deelname. Dit komt omdat het voor deze rechten vereist is dat mensen vrij kunnen communiceren zonder het angstvallende effect van overheidssurveillance. Een bepaling van zowel het karakter als

het potentiële gebruik van de opgevraagde informatie is dus noodzakelijk in elk specifiek geval.

Bij het aannemen van een nieuwe techniek voor communicatiesurveillance of het uitbreiden van de omvang van een bestaande techniek moet de Rechtsstaat nagaan of de informatie die mogelijk wordt verkregen, binnen de werkingssfeer van 'beschermde informatie' valt voordat dergelijke informatie wordt opgevraagd en moet de Rechtsstaat zich onderwerpen aan controle door de rechterlijke macht of een ander mechanisme voor democratische controle. Bij het bepalen of informatie die wordt verkregen via communicatiesurveillance, het niveau van 'beschermde informatie' bereikt, zijn de vorm, de omvang en de duur van de surveillance relevante factoren. Omdat diepgaande of systematische controle de capaciteit heeft veel meer privé-informatie te onthullen dan de afzonderlijke delen van een dergelijke controle, kan een dergelijke controle surveillance van niet-beschermde informatie verheffen tot een dermate invasief karakter dat krachtige bescherming is vereist.

De bepaling of de Rechtsstaat communicatiesurveillance die botst met beschermde informatie, mag uitvoeren, moet voldoen aan de volgende principes.

DE PRINCIPES

RECHTSGELDIGHED

elke beperking van het recht op privacy moet wettelijk zijn voorgeschreven. De Rechtsstaat mag geen maatregel gebruiken of implementeren die botst met het recht op privacy in de afwezigheid van een bestaande openbare wet, die voldoet aan een standaard van duidelijkheid en nauwkeurigheid die toereikend is om te garanderen dat individuen vooraf op de hoogte zijn van een dergelijke wet en kunnen voorzien hoe deze wordt toegepast. Gezien de snelheid van technologische veranderingen, moeten wetten die het recht op privacy beperken, periodiek worden gecontroleerd basis van een wettelijke of bestuursrechtelijke procedure

LEGITIEM DOEL

wetten mogen communicatiesurveillance door opgegeven instanties van de Rechtsstaat alleen toestaan voor een legitiem doel met een hoofdzakelijk wettelijk belang dat noodzakelijk is in een democratische samenleving. Maatregelen mogen niet worden toegepast op een manier die discrimineert op basis van ras, huidskleur, geslacht, taal, geloof, politiek of ander standpunt, nationale of sociale herkomst, vermogen, afkomst of andere status.

NOODZAKELIJKHEID

wetten die communicatiesurveillance door de Rechtsstaat toestaan, moeten dergelijke surveillance beperken tot dat wat strikt en aantoonbaar noodzakelijk is om een legitiem doel te bereiken. Communicatiesurveillance moet alleen worden uitgevoerd wanneer het de enige methode is om een legitiem doel te bereiken of, in geval van meerdere methoden, wanneer het de methode is waarbij de kans op inbreuk op mensenrechten het kleinst is. De bewijslast voor deze rechtvaardiging, zowel in juridische als in wetgevende procedures, ligt bij de Rechtsstaat.

GESCHIKTHEID

elke instantie van communicatiesurveillance die wettelijk is toegestaan, moet geschikt zijn om de voldoen aan het specifieke legitieme doel dat is aangeduid.

PROPORTIONALITEIT

communicatiesurveillance moet worden beschouwd als een zeer invasieve handeling die botst met de rechten op privacy en vrijheid van mening en meningsuiting, waardoor de grondbeginselen van een democratische samenleving worden bedreigd. Beslissingen over communicatiesurveillance moeten worden genomen door het voordeel dat hiermee kan worden behaald af te wegen tegen de schade die kan worden veroorzaakt aan de rechten van de individu en aan andere meedingende belangen, en moet onder meer bestaan uit een afweging van de gevoeligheid van de informatie en de ernst van de schending van het recht op privacy.

Dit vereist met name dat als een Rechtsstaat toegang zoekt tot of wil gebruiken van beschermde informatie die is verkregen via communicatiesurveillance in de context van een strafrechtelijk onderzoek, de Rechtsstaat het volgende moet bewijzen aan de bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie :

- er is een zeer grote waarschijnlijkheid dat een ernstig misdrijf is of zal worden gepleegd ;
- het bewijs van een dergelijk misdrijf kan worden verkregen door toegang tot de betreffende beschermde informatie te krijgen ;
- andere beschikbare, minder invasieve onderzoekstechnieken zijn niet toereikend ;
- de informatie die toegankelijk wordt gemaakt, zal worden beperkt tot informatie die redelijkerwijs relevant is voor het vermeende misdrijf en overbodige informatie die is verzameld, zal zo snel mogelijk worden vernietigd of getourneerd ;
- en
- de informatie is alleen toegankelijk voor de gespecificeerde instantie en wordt alleen gebruikt voor het doel waarvoor toestemming is gegeven.

Als de Rechtsstaat door middel van communicatiesurveillance toegang wil krijgen tot beschermde informatie voor een doel waardoor een persoon niet het risico loopt op strafrechtelijke vervolging, onderzoek, discriminatie of schending van mensenrechten, moet de Rechtsstaat het volgende bewijzen aan een bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie :

- er is overwogen andere beschikbare, minder invasieve onderzoekstechnieken te gebruiken ;
- de informatie die toegankelijk wordt gemaakt, zal worden beperkt tot informatie die redelijkerwijs relevant is, en overbodig verzamelde informatie zal zo snel mogelijk worden vernietigd of geretourneerd aan de betreffende individu ; en
- de informatie is alleen toegankelijk voor de gespecificeerde instantie en wordt alleen gebruikt voor het doel waarvoor toestemming is gegeven.

BEVOEGDE RECHTERLIJKE INSTANTIE

beslissingen met betrekking tot communicatiesurveillance moeten worden genomen door een bevoegde rechterlijke instantie die onpartijdig en onafhankelijk is. De instantie moet :

- losstaan van de instanties die de communicatiesurveillance uitvoeren,
- vertrouwd zijn met kwesties met betrekking tot en bevoegd zijn om rechterlijke beslissingen te nemen over de rechtsgeldigheid van de communicatiesurveillance, de gebruikte technologieën en mensenrechten, en
- beschikken over voldoende middelen om de toegewezen functies uit te oefenen.

JURIDISCH CORRECTE RECHTSGANG

voor een juridisch correcte rechtsgang is vereist dat Rechtsstaten de mensenrechten van individuen respecteren en waarborgen door ervoor te zorgen dat wettige procedures die interferentie met mensenrechten beheersen, naar behoren zijn opgesomd in de wet, consequent in praktijk worden gebracht en beschikbaar zijn voor het algemene publiek. Meer in het bijzonder geldt dat bij het vaststellen van zijn eigen mensenrechten iedereen binnen een redelijk termijn recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling door een onafhankelijk, bevoegd en onpartijdig tribunaal dat wettelijk is aangesteld, behalve in noodgevallen waar dreigend risico op gevaar voor mensenlevens is. In dergelijke gevallen moet binnen een redelijkerwijs haalbare periode toestemming met terugwerkende kracht worden gezocht. Het risico van vluchtgevaar of vernietiging van bewijs alleen zal nooit worden beschouwd als voldoende om toestemming met terugwerkende kracht te rechtvaardigen.

KENNISGEVING AAN GEBRUIKERS

wanneer individuen op de hoogte worden gesteld van een beslissing om communicatiesurveillance toe te staan, moet dit op tijd en met voldoende informatie gebeuren zodat ze bezwaar tegen de beslissing kunnen aantekenen. Ze moeten ook toegang krijgen tot de materialen die zijn geleverd om het verzoek om toestemming te ondersteunen. Een vertraging in de kennisgeving is alleen in de volgende omstandigheden gerechtvaardigd :

- kennisgeving zou het doel waarvoor de surveillance wordt toegestaan, ernstig in gevaar brengen of er is een dreigend risico op gevaar voor mensenlevens ; of
- er is toestemming voor vertraging in de kennisgeving verleend door de bevoegde rechterlijke instantie op het moment dat de toestemming voor surveillance is verleend ; en
- de betreffende individu wordt op de hoogte gesteld zodra het risico is opgeheven of binnen een redelijkerwijs haalbare periode, afhankelijk van welk van de twee eerder van toepassing is, en in elk geval op het moment dat de communicatiesurveillance is voltooid. De verplichting tot kennisgeving berust bij de Rechtsstaat, maar in het geval de Rechtsstaat nalaat een kennisgeving uit te vaardigen, staat het communicatieserviceproviders vrij individuen vrijwillig of op verzoek op de hoogte te stellen van de communicatiesurveillance.

TRANSPARANTIE

Rechtsstaten moeten transparant zijn over het gebruik en de omvang van technieken en rechten met betrekking tot communicatiesurveillance. Ze moeten ten minste cumulatieve informatie publiceren over het aantal verzoeken dat is goedgekeurd en afgekeurd, evenals een uitsplitsing van de verzoeken per serviceprovider en per onderzoekstype en doel. Rechtsstaten moeten individuen voorzien van voldoende informatie zodat ze volledig inzicht krijgen in de omvang, aard en toepassing van de wetten die communicatiesurveillance toestaan. Rechtsstaten moeten het serviceproviders mogelijk maken de procedures te publiceren die ze toepassen wanneer ze omgaan met communicatiesurveillance door Rechtsstaten, zich houden aan die procedures en gegevens van communicatiesurveillance door de Rechtsstaat publiceren.

EXTERN TOEZICHT

Rechtsstaten moeten onafhankelijke toezichtmechanismen instellen om transparantie en verantwoording voor communicatiesurveillance te waarborgen. Toezichtmechanismen moeten het recht hebben toegang te krijgen tot alle potentieel relevante

informatie met betrekking tot handelingen door de Rechtsstaat, inclusief, waar van toepassing, toegang tot geheime informatie; te bepalen of de Rechtsstaat op legitieme wijze gebruikmaakt van zijn wettige mogelijkheden; te evalueren of de Rechtsstaat op transparante en nauwkeurige wijze informatie over het gebruik en de omvang van technieken en rechten met betrekking tot communicatiesurveillance publiceert; en periodieke rapporten en andere relevante informatie met betrekking tot communicatie te publiceren. Onafhankelijke toezichtmechanismen moeten worden ingesteld naast eventueel toezicht dat al wordt geleverd door een andere tak van de overheid.

INTEGRITEIT VAN COMMUNICATIE EN SYSTEMEN

om de integriteit, beveiliging en privacy van communicatiesystemen te waarborgen, en als erkenning van het feit dat het in gevaar brengen van de beveiliging voor doeleinden van de Rechtsstaat bijna altijd betekent dat beveiliging in algemenere zin in gevaar wordt gebracht, moeten Rechtsstaten serviceproviders of hardware- of softwareleveranciers niet verplichten surveillance- of controlemogelijkheden in te bouwen in hun systemen of bepaalde informatie te verzamelen of te bewaren uitsluitend voor doeleinden met betrekking tot surveillance door de Rechtsstaat. Gegevens vooraf bewaren of verzamelen moet nooit een vereiste zijn voor serviceproviders. Individuen hebben het recht zich anoniem te uiten en Rechtsstaten mogen daarom de identificatie van gebruikers niet verplicht stellen als voorwaarde voor servicelevering.

WAARBORGEN VOOR INTERNATIONALE SAMENWERKING

als reactie op veranderingen in informatiestromen en in communicatietechnologieën en -services moeten Rechtsstaten mogelijk de hulp inroepen van buitenlandse serviceproviders. Dienovereenkomstig moeten de MLAT's (Mutual Legal Assistance Treaties; wederzijdse verdragen voor juridische ondersteuning) en andere overeenkomsten die Rechtsstaten zijn aangegaan, ervoor zorgen dat in gevallen waar de wetten van meerdere Rechtsstaten van toepassing kunnen zijn op communicatiesurveillance, de beschikbare norm met de hogere mate van bescherming voor individuen wordt toegepast. In gevallen waar Rechtsstaten hulp inroepen voor doelen met betrekking tot wetshandhaving, moet het principe van dubbele strafbaarheid worden toegepast. Rechtsstaten mogen wederzijdse procedures voor juridische ondersteuning en buitenlandse verzoeken om beveiligde informatie niet gebruiken om nationale juridische beperkingen met betrekking tot communicatiesurveillance te omzeilen. Wederzijdse procedures voor juridische ondersteuning en andere overeen-

komsten moeten duidelijk worden gedocumenteerd, openbaar beschikbaar zijn en onderworpen zijn aan garanties van procedurele rechtvaardigheid.

WAARBORGEN TEGEN ONRECHTMATIGE TOEGANG

Rechtsstaten moeten wetgeving uitvaardigen die illegale communicatiesurveillance door openbare of particuliere instanties strafbaar stelt. De wetgeving moet voorzien in toereikende en significante civielrechtelijke en strafrechtelijke sancties, bescherming van klokkenluiders en vergoedingsmogelijkheden voor de betreffende individuen. De wetgeving moet stellen dat informatie die is verkregen op een manier die in strijd is met deze principes, niet-ontvankelijk is als bewijs in een procedure, evenals enig bewijs dat wordt afgeleid van dergelijke informatie. Rechtsstaten moeten ook wetgeving uitvaardigen die bepaalt dat nadat materiaal verkregen via communicatiesurveillance, gebruikt is voor het doel waarvoor de informatie is verzameld, het materiaal moet worden vernietigd of geretourneerd aan het betreffende individu.

5 Principes internationaux sur l'application des droits de l'Homme à la surveillance des communications

Alors que les technologies de surveillance des communications ne cessent de progresser, les États manquent à leurs obligations de garantir que les lois et les réglementations relatives à la surveillance des communications respectent les droits de l'homme et protègent de manière adéquate les droits à la vie privée et à la liberté d'expression. Ce document tente d'expliquer comment le droit international relatif aux droits de l'homme s'applique à l'environnement numérique actuel, en particulier dans le contexte de la généralisation et de l'évolution des technologies et des méthodes de surveillance des communications. Ces principes peuvent servir de guide aux organisations de la société civile, aux entreprises et aux États qui cherchent à déterminer si les lois et pratiques de surveillance en vigueur ou envisagées sont en conformité avec les droits de l'homme.

Ces fondements sont le fruit d'une consultation globale menée auprès des organisations de la société civile, des entreprises et des experts internationaux sur les aspects juridiques, politiques et technologiques de la surveillance des communications.

PRÉAMBULE

Le respect de la vie privée est un droit de l'homme fondamental, indispensable au bon fonctionnement des sociétés démocratiques. Il est essentiel à la dignité humaine et renforce d'autres droits, tels que la liberté d'expression et d'information, ou la liberté d'association. Il est reconnu par le droit international des droits de l'homme. Les activités qui restreignent le droit au respect de la vie privée, et notamment la surveillance des communications, ne sont légitimes que si elles sont à la fois prévues par la loi, nécessaires pour atteindre un but légitime et proportionnelles au but recherché.

Avant la démocratisation d'Internet, la surveillance des communications par l'État était limitée par l'existence de principes juridiques bien établis et par des obstacles logistiques inhérents au contrôle des communications. Au cours des dernières décennies, les barrières techniques à la surveillance se sont estompées. Dans le même temps, l'application des principes juridiques aux nouvelles technologies a perdu en clarté. L'explosion des communications numériques et des informations relatives à ces communications, également appelées "métadonnées des communications" (termes qui désignent les informations portant sur les communications d'une

personne ou sur son utilisation d'appareils électroniques), la baisse des coûts de stockage et d'exploration de grands ensembles de données, ou encore la mise à disposition de données personnelles par le biais de prestataires de service tiers, ont conféré à l'État des pouvoirs de surveillance sans précédent. Parallèlement, notre conception des droits de l'homme n'a pas encore intégré les récentes évolutions et la modernisation des moyens de surveillance des communications utilisés par l'État, de la capacité de ce dernier à combiner et organiser les informations obtenues par différentes techniques de surveillance, ou de la sensibilité croissante des informations accessibles.

La fréquence à laquelle les États cherchent à accéder au contenu des communications ou aux métadonnées associées augmente considérablement, sans contrôle approprié. Après consultation et analyse, les métadonnées relatives aux communications permettent de dresser un profil descriptif de la vie d'un individu, incluant entre autres des informations sur son état de santé, ses opinions politiques et religieuses, ses relations sociales et ses centres d'intérêts. Ces données sont tout aussi complètes, si ce n'est plus, que le seul contenu des communications. Malgré ce risque élevé d'intrusion dans la vie privée des personnes et l'effet d'intimidation qu'il peut avoir sur les associations politiques ou autres, les instruments législatifs et réglementaires accordent souvent aux métadonnées une protection moindre. Ils ne limitent pas suffisamment la façon dont les agences gouvernementales peuvent manipuler ces informations, notamment pour les explorer, les partager et les conserver.

Pour que les États respectent réellement leurs obligations en matière de droits de l'homme au plan international dans le domaine de la surveillance des communications, ils doivent se conformer aux principes présentés ci-dessous. Ces principes s'appliquent à la surveillance exercée au sein d'un État ou la surveillance extraterritoriale. Ils sont mis en œuvre quel que soit l'objectif de la surveillance : application de la loi, sécurité nationale ou toute autre fin réglementaire. Ils concernent également l'obligation qui incombe à l'État de respecter les droits de chaque individu et de protéger ces droits contre d'éventuels abus commis par des acteurs non étatiques, et en particulier des entreprises privées. Le secteur privé assume une responsabilité équivalente en termes de respect des droits de l'homme, car il joue un rôle déterminant dans la conception, le développement et la diffusion des technologies, dans la mise à disposition des services de communication et, le cas échéant, dans la coopération avec les activités de surveillance des États. Néanmoins, le champ d'application des présents principes est limité aux obligations des États.

DES TECHNOLOGIES ET DES DÉFINITIONS EN PLEINE ÉVOLUTION

Dans un contexte moderne, le concept de "surveillance des communications" désigne le contrôle, l'interception, la collecte, l'analyse, l'utilisation, la préservation, la conservation, la modification ou la consultation d'informations qui contiennent les communications passées, présentes ou futures d'une personne, ainsi que de toutes les informations qui sont relatives à ces communications. Les "communications" désignent toute activité, interaction ou transaction transmise de façon électronique, telle que le contenu des communications, l'identité des parties impliquées, les données de localisation (adresses IP, par exemple), les horaires et la durée des communications, ainsi que les identifiants des appareils utilisés.

Le caractère intrusif de la surveillance des communications est traditionnellement évalué sur la base de catégories artificielles et formelles. Les cadres légaux existants font la distinction entre le "contenu" et les "données hors contenu", les "informations sur l'abonné" et les "métadonnées", les données stockées et celles en transit, les données conservées dans leur emplacement d'origine et celles transmises à un prestataire de services tiers. Pourtant, ces distinctions ne sont plus appropriées pour mesurer le niveau d'intrusion entraîné par la surveillance des communications dans la vie privée et les relations sociales des individus. Il est admis de longue date que le contenu des communications nécessite une protection légale importante dans la mesure où il peut révéler des informations sensibles. Toutefois, il est maintenant clair que d'autres informations issues des communications d'un individu, telles que les métadonnées et d'autres formes de données hors contenu, peuvent fournir plus de renseignements sur cette personne que le contenu lui-même. Elles doivent donc bénéficier d'une protection équivalente. Aujourd'hui, qu'elles soient analysées séparément ou conjointement, ces informations peuvent permettre de déterminer l'identité d'un individu et d'en savoir plus sur son comportement, ses relations, son état de santé, son origine ethnique, sa couleur de peau, son orientation sexuelle, sa nationalité ou ses opinions. Elles peuvent également être utilisées pour établir une carte complète des déplacements et des interactions de cette personne dans le temps, ou de toutes les personnes présentes à un endroit donné, par exemple dans le cadre d'une manifestation ou d'un rassemblement politique. Par conséquent, toutes les informations qui contiennent les communications d'une personne ou sont relatives à ces communications, et qui ne sont pas publiquement et facilement accessibles, doivent être considérées comme des "informations protégées". Elles doivent donc, à ce titre, bénéficier du plus haut niveau de protection au regard de la loi.

Pour évaluer le caractère intrusif de la surveillance des communications par l'État, il convient de prendre en considération non seulement le risque de divulgation

des informations protégées, mais également les raisons pour lesquelles l'État recherche ces informations. Si la surveillance des communications a pour conséquence de révéler des informations protégées susceptibles d'exposer une personne à des enquêtes, des discriminations ou des violations des droits de l'homme, elle constitue à la fois une violation sérieuse du droit au respect de la vie privée et une atteinte à la jouissance d'autres droits fondamentaux tels que la liberté d'expression, d'association et d'engagement politique. En effet, ces droits ne sont effectifs que si les personnes ont la possibilité de communiquer librement, sans subir l'effet d'intimidation qu'engendre la surveillance gouvernementale. Il est donc nécessaire de rechercher, pour chaque cas particulier, tant la nature des informations collectées que l'usage auquel elles sont destinées.

Lors de l'adoption d'une nouvelle technique de surveillance des communications ou de l'extension du champ d'action d'une technique existante, l'État doit vérifier préalablement si les informations susceptibles d'être obtenues entrent dans le cadre des "informations protégées". Il est ensuite tenu de se soumettre à un examen par le pouvoir judiciaire ou à un mécanisme de supervision démocratique. Pour déterminer si les informations obtenues par le biais de la surveillance des communications doivent être considérées comme des "informations protégées", il est judicieux de prendre en compte non seulement la nature de la surveillance, mais aussi sa portée et sa durée. Une surveillance généralisée ou systématique peut entraîner la divulgation d'informations privées au-delà des données collectées individuellement. Elle est donc susceptible de conférer à la surveillance des informations non protégées un caractère intrusif nécessitant une protection renforcée.

Pour déterminer si l'État peut ou non entreprendre une surveillance des communications faisant intervenir des informations protégées, il convient de se conformer aux principes ci-dessous.

PRINCIPES

LÉGALITÉ

Toute restriction apportée au droit au respect de la vie privée doit être prévue par la loi. L'État ne doit pas adopter ni mettre en œuvre de mesure qui porte atteinte au respect de la vie privée sans qu'elle ne soit prévue par une disposition législative publique, suffisamment claire et précise pour garantir que les personnes ont été préalablement informées de sa mise en œuvre et peuvent en anticiper les conséquences. Étant donné le rythme des changements technologiques, les lois qui restreignent le droit au respect de la vie privée doivent faire l'objet d'un examen régulier sous la forme d'un processus législatif ou réglementaire participatif.

PORTÉE LÉGITIME

La surveillance des communications par des autorités gouvernementales ne doit être autorisée par la loi que pour poursuivre un objectif légitime lié à la défense d'un intérêt juridique fondamental pour une société démocratique. Aucune mesure de surveillance ne doit donner lieu à une discrimination basée sur l'origine, la couleur de peau, le sexe, la langue, la religion, les opinions politiques ou autres, la nationalité, l'appartenance à un groupe social, la richesse, la naissance ou toute autre situation sociale.

NÉCESSITÉ

Les lois permettant la surveillance des communications par l'État doivent limiter cette dernière aux éléments strictement et manifestement nécessaires pour atteindre un objectif légitime. Cette surveillance ne doit être utilisée que si elle constitue l'unique moyen d'atteindre un but légitime donné, ou, dans le cas où d'autres moyens existent, si elle représente celui qui est le moins susceptible de porter atteinte aux droits de l'homme. La charge de la preuve à cet égard incombe à l'État, pour les procédures judiciaires et législatives.

ADÉQUATION

Toute surveillance des communications prévue par la loi doit être en adéquation avec l'objectif légitime poursuivi.

PROPORTIONNALITÉ

La surveillance des communications doit être considérée comme un acte hautement intrusif qui interfère avec le droit au respect de la vie privée, ainsi qu'avec la liberté d'opinion et d'expression. Elle constitue de ce fait une menace pour les fondements d'une société démocratique. Il convient de prendre les décisions relatives à la surveillance des communications en comparant les bénéfices attendus aux atteintes portées aux droits des personnes et aux autres intérêts contradictoires. Elles doivent en outre prendre en compte le degré de sensibilité des informations et la gravité de l'atteinte à la vie privée.

Cela signifie en particulier que si un État, dans le cadre d'une enquête criminelle, souhaite avoir accès à des informations protégées par le biais d'une procédure de surveillance des communications, il doit démontrer les points suivants à une autorité judiciaire compétente, indépendante et impartiale :

- Il existe une forte probabilité pour qu’une infraction pénale grave ait été ou soit commise ;
- Il est possible d’obtenir la preuve d’une telle infraction en accédant à l’information protégée recherchée ;
- Les techniques d’investigation moins intrusives ont toutes été utilisées ;
- Les informations recueillies se limiteront à ce qui est raisonnablement pertinent au regard de l’infraction concernée, et toute information superflue sera rapidement détruite ou restituée ;
- Les informations sont consultées uniquement par l’autorité spécifiée et utilisées exclusivement aux fins pour lesquelles l’autorisation a été accordée.

Si l’État cherche à accéder à des informations protégées par le biais de la surveillance des communications à des fins non susceptibles d’exposer une personne à des poursuites pénales, des enquêtes, des discriminations ou des violations des droits de l’homme, il doit démontrer les points suivants à une autorité indépendante, impartiale et compétente :

- D’autres techniques d’investigation moins intrusives ont été envisagées. ;
- Les informations recueillies se limiteront à ce qui est raisonnablement pertinent, et toute information superflue sera promptement détruite ou restituée à la personne concernée ;
- Les informations sont consultées uniquement par l’autorité spécifiée et utilisées exclusivement aux fins pour lesquelles l’autorisation a été accordée.

AUTORITÉ JUDICIAIRE COMPÉTENTE

Les décisions relatives à la surveillance des communications doivent être prises par une autorité judiciaire compétente, impartiale et indépendante. Cette autorité doit être :

distincte des autorités chargées de la surveillance des communications ; au fait des enjeux relatifs aux technologies de la communication et aux droits de l’homme, et compétente pour rendre des décisions judiciaires dans ces domaines ; disposer de ressources suffisantes pour exercer les fonctions qui lui sont assignées.

PROCÉDURE ÉQUITABLE

Une procédure équitable suppose que les États respectent et garantissent les droits des personnes en s’assurant que les procédures qui régissent les atteintes aux droits de l’homme sont prévues par la loi, systématiquement appliquées et accessibles à tous. En particulier, pour statuer sur l’étendue de ses droits, chacun peut prétendre, dans un délai raisonnable, à un procès équitable et public devant

un tribunal établi par la loi, indépendant, compétent et impartial, sauf dans les cas d'urgence où il existe un risque imminent de danger pour la vie des personnes. Dans de tels cas, une autorisation rétroactive doit être recherchée dans un délai raisonnable. Le simple risque de fuite ou de destruction de preuves ne doit jamais être considéré comme suffisant pour justifier une autorisation rétroactive.

NOTIFICATION DES UTILISATEURS

Les personnes concernées doivent être informées de toute décision autorisant la surveillance de leurs communications, dans un délai et des conditions leur permettant de faire appel de la décision. Elles doivent par ailleurs avoir accès aux documents présentés à l'appui de la demande d'autorisation. Les retards dans la notification ne se justifient que dans les cas suivants :

- La notification porterait gravement atteinte à l'objet pour lequel la surveillance est autorisée, ou il existe un risque imminent de danger pour la vie des personnes ;
- L'autorisation permettant de retarder la notification est accordée par l'autorité judiciaire compétente en même temps que l'autorisation de surveillance ;
- La personne concernée est informée dès que le risque est levé ou dans un délai raisonnable (la plus courte de ces deux périodes étant retenue), et au plus tard lorsque la surveillance des communications prend fin. C'est à l'État qu'il incombe d'informer les personnes concernées, mais dans le cas où cette obligation ne serait pas remplie, les fournisseurs de services de communication sont libres d'informer les personnes de la surveillance de leurs communications, que ce soit de leur propre initiative ou en réponse à une demande.

TRANSPARENCE

Les États doivent faire preuve de transparence quant à l'utilisation et à la portée de leurs pouvoirs et techniques de surveillance des communications. Ils doivent publier au minimum les informations globales relatives au nombre de demandes approuvées et rejetées, une ventilation des demandes par fournisseur de services, par type d'enquête et par objectif. Les États doivent fournir aux individus des informations suffisantes pour leur permettre de comprendre pleinement la portée, la nature et l'application des lois autorisant la surveillance des communications. Ils doivent permettre aux fournisseurs de service de communiquer les procédures qu'ils appliquent en ce qui concerne la surveillance des communications par l'État, de respecter ces procédures et de publier des informations détaillées sur cette surveillance.

CONTRÔLE PUBLIC

Les États doivent établir des mécanismes de contrôle indépendants pour garantir la transparence et la responsabilisation en matière de surveillance des communications. Les instances de contrôle doivent avoir les pouvoirs suivants : accéder à toutes les informations potentiellement utiles concernant les actions de l'État, y compris, le cas échéant, à des informations secrètes ou confidentielles ; évaluer si l'État fait un usage légitime de ses prérogatives ; déterminer si l'État a publié de façon transparente et précise les informations relatives à l'utilisation et à la portée de ses pouvoirs et techniques de surveillance ; publier des rapports réguliers et toute autre information pertinente concernant la surveillance des communications. Ces mécanismes de contrôle indépendants doivent être mis en place en complément de tout contrôle interne déjà assuré par un autre organe du gouvernement.

INTÉGRITÉ DES COMMUNICATIONS ET SYSTÈMES

Afin d'assurer l'intégrité, la sécurité et la confidentialité des systèmes de communication, et compte tenu du fait que toute atteinte à la sécurité pour des raisons d'État compromet presque toujours la sécurité en général, les États ne doivent pas contraindre les fournisseurs de services, ou les vendeurs de matériels et de logiciels, à inclure des fonctions de surveillance dans leurs systèmes, ou à recueillir et conserver certaines informations exclusivement dans le but de permettre une surveillance par l'État. La collecte et le stockage des données a priori ne doivent jamais être demandés aux fournisseurs de services. Les individus ayant le droit de s'exprimer de façon anonyme, les États doivent s'abstenir d'imposer l'identification des utilisateurs comme condition préalable pour l'accès à un service.

GARANTIES DANS LE CADRE DE LA COOPÉRATION INTERNATIONALE

En réponse à l'évolution des flux d'informations ainsi que des technologies et services de communication, les États peuvent avoir besoin de demander l'assistance d'un fournisseur de services étranger. Les traités d'entraide juridique et les autres accords conclus entre les États doivent garantir que, lorsque plusieurs droits nationaux peuvent s'appliquer à la surveillance des communications, ce sont les dispositions établissant le plus haut niveau de protection pour les individus qui prévalent. Lorsque les États demandent de l'aide pour l'application du droit, le principe de double incrimination doit être appliqué. Les États ne doivent pas utiliser les processus d'entraide juridique ou les requêtes internationales portant sur des informations protégées dans le but de contourner les restrictions nationales relatives à la

surveillance des communications. Les règles d'entraide juridique et autres accords doivent être clairement documentés, rendus publics et conformes au droit à une procédure équitable.

GARANTIES CONTRE TOUT ACCÈS ILLÉGITIME

Les États doivent adopter une législation réprimant la surveillance illicite des communications par le biais d'acteurs publics ou privés. La loi doit prévoir des sanctions civiles et pénales dissuasives, des mesures de protection au profit des lanceurs d'alertes, ainsi que des voies de recours pour les personnes affectées. Cette législation doit prévoir que toute information obtenue en infraction avec ces principes est irrecevable en tant que preuve dans tout type de procédure, de même que toute preuve dérivée de telles informations. Les États doivent également adopter des lois prévoyant qu'une fois utilisées pour l'objectif prévu, les informations obtenues dans le cadre de la surveillance des communications doivent être détruites ou restituées à la personne concernée.

6 Statutes of the PPEU

6.1 PREAMBLE

We, the Undersigned,

Convinced that, while remaining proud of their own national identities and history, the peoples of Europe are determined to transcend their former divisions and, united ever more closely, to forge a common destiny,

Based on the Uppsala and Prague Declarations,

Aspiring to be recognized as a Political Party at EU Level,

Promoting the inviolable and unalienable rights of the human being, freedom, democracy, equality and the rule of law.

Supporting the evolution of democracy on every level and assuring transparency for political processes and decision-making,

Focussing on the long-term welfare of European citizens instead of big money,

Emerging from the struggle for a free, open and participative internet as a truly transnational and international movement,

Uniting the forces of Pirates and Pirate Parties from all over Europe to influence European policy together, but with respect for the autonomy of its members,

Hoping to contribute to prosperity and peace all over Europe,

Subject to the ratification of the member parties,

agree to create an international non-profit association according to Belgian law and determine its statutes as follows :

6.2 GENERAL PROVISIONS

6.2.1 Article 1 – Name

The official name of the association shall be “European Pirate Party” and „European Pirates“, abbreviated “PPEU” or „PIRATES“. Both the full and the abbreviated names may be used indistinguishably.

A list of official translations of the association’s name which may be used by the member parties is included in Annex A.

6.2.2 Article 2 – Seat

The seat of the European Pirate Party is situated at 47A Rue Gerard, 1040 Etterbeek, Brussels, Belgium.

The Council may move the seat anywhere in Belgium by simple majority vote. To move it to any other location the Council has to decide unanimously.

6.2.3 Article 3 - Language

In the event of divergence or of doubt between these statutes in the original version in English and any version in another language, the English language version prevails.

English shall be the working language of the Association. Any initiatives and proposals can only be adopted, if they have been translated into English prior to the start of the decision-making-process on the level of the Association.

6.2.4 Art. 4 – Principles

The Association shall pursue international aims in respect of the principles on which the European Union is based, namely principles of freedom, equality, solidarity, democracy, respect of Human Rights and Fundamental Freedoms, and respect for the Rule of Law.

The Association shall work as transparent as possible, regarding the protection of personal data and the right to privacy of the people involved.

The Association shall take into account the opinions of the individual Pirates who are members of any of the member parties. Important decisions shall be based on democratic principles for the inner workings of the Association.

The Association shall adhere to all regulations necessary to being recognized as a Party at European level.

The members of the Association shall adopt a common Pirate Manifesto (Annex C) which shall reflect the principles and policies of the European Pirate movement.

All decisions concerning choices and attitudes of PPEU member parties or political organizations in their own countries remain strictly under the sovereignty of national parties.

The Association may carry out all operations and conduct all activities (including real estate transactions), both in Belgium and abroad, which directly or indirectly increase or promote its objectives under the condition that these activities adhere

to the principles of this organisation stated in this article. The Association does not undertake industrial or commercial transactions and does not seek to procure a profit to its members.

6.2.5 Art. 5 - Objectives

Purpose of the organisation is to represent the European Pirate movement towards the European institutions and to work in the interest of its members by, amongst other things :

Facilitating coordination and cooperation between its members. Assisting its members to promote the Pirate movement in Europe. Taking as its principles the Pirate manifesto, as will be annexed to the statutes. Functioning as a link between European Pirate Parties and Pirate MEPs. Encouraging and support its members in organizing events focused on European topics. Members

6.2.6 Art. 6 – Membership

The number of members is unlimited, but may not be less than five Ordinary Members. All Members, except for natural persons, shall be legal entities constituted according to the laws and customs of their country of origin. If a member does not possess legal personality according to the laws and customs of its country of origin, it must appoint a natural person to act in the name and on behalf of its organisation and its members as a common attorney-in-fact. In case of a change of representation, the Board of the association is immediately informed in writing.

There are two categories of members : Ordinary Members and Observer Members. In Annex B to these Statutes all the member parties and member organisations are listed. A register of all the members will be kept at the registered office of the Association. This register lists the surname, first name, place of residence, date and place of birth of members or, in the case of legal persons or de facto associations, the name, legal form, address of the registered office, identity of the representative and, where applicable, the registration number in accordance with existing legislation and/or regulations. The list shall be updated every year by recording membership changes by name in alphabetical order. Any member of the association may consult the list of members at the association's registered office free of charge.

Within one month of announcement of the statutes, a list must be deposited with the registry of the civil court for the place where the association is established, recording the name, legal form, address of the registered office, identity of the

representative and, where applicable, the registration number in accordance with existing legislation and/or regulations of all the Ordinary members of the association in alphabetical order. The list shall be updated every year by recording membership changes by name in alphabetical order.

6.2.7 Art. 7 – Ordinary Members

Eligible as Ordinary Members are all parties which

- are established as a political party or in another form, if their country or state does not allow them to become a party (or makes it very difficult for them) in a country or state of the European Union OR in a country or state which territory lies at least partly in the geographical Europe without being a member state of the European Union,
- are not subordinate to any other party in this country or state,
- carry the term „Pirate“ or any translation of that term somewhere in their party name,
- intend to participate in elections to the European Parliament or their national parliament,
- maintain a democratic political base and a democratic internal structure,
- are politically active,
- accept and comply with the regulations of these Statutes and orders of its bodies and
- accept the Pirate Manifesto.

They have the following obligations :

- to comply with all the regulations of the Statutes of the Association and all orders of the bodies of the Association,
- to cease and desist any actions which may harm the Association or are contrary to the objectives and principles of the Association or go against the policies laid down in the Pirate Manifesto or damage the Association in any other way,
- to regularly attend Council meetings of the Association,
- to participate in the political discussion and decisions of the Association,
- to stay politically active and participate in elections,
- to send their yearly accounts and election results to the Association or a link to them, if they are published accessible for everyone online,
- to conduct their financial organisation in a transparent and accountable manner,
- to pay their designated fee as Ordinary Members in a timely manner and
- to report every year to the Association on party and policy developments.

They have the following rights :

- to vote in the Council on every matter,
- to participate in the political discussions and to speak at Council meetings,

- to participate in the development of the political agenda,
- to participate in the decision making process,
- to have access to all non-confidential documents of the Association,
- to table resolutions and amendments as well as contribute other items to the agenda of Council meetings,
- to participate in common campaigns,
- to appoint delegates and propose candidates for the Board
- to have access to use of the Associations logo and other representational devices.

6.2.8 Art. 8 – Observer Members

Eligible as Observer Members are

- 1. all parties which
  - are established as a political party or in another form, if their region, country or state does not allow them to become a party (or makes it very difficult for them), in a region, country or state of at least a part of the geographical Europe, are subordinate to another Ordinary Member Party or one eligible to become such a member party, carry the term „Pirate“ or any translation of that term somewhere in their party or organisation name, intend to participate in elections in their region, country or state, if legally possible and feasible, maintain a democratic political base and a democratic internal structure, are politically active, accept and intend to comply with the regulations of these Statutes and orders of its bodies and accept the Pirate Manifesto.
- 2. all parties which
  - are established as a political party or in another form, if their region, country or state does not allow them to become a party (or makes it very difficult for them), in a region, country or state outside of geographical Europe, are not subordinate to another party or organisation, carry the term „Pirate“ or any translation of that term somewhere in their party or organisation name, intend to participate in elections in their region, country or state, if legally possible and feasible, maintain a democratic political base and a democratic internal structure, are politically active, accept and intend to comply with the regulations of these Statutes and orders of its bodies and strive for similar political goals as the Association.
- 3. All organisations which
  - carry the term „Pirate“ or any translation of that term somewhere in their organisation name, maintain a democratic political base and a democratic internal structure, are politically active, accept and intend to comply with the regulations of these Statutes and orders of its bodies and strive for similar political goals as the Association and are closely linked to it.

- 4. The Pirate Group in the European Parliament and the European Pirate Youth Organisation and each Pirate Member of the European Parliament
- The Pirate Group in the European Parliament and the European Pirate Youth Organisation will be treated like an Ordinary Member concerning their rights and like an Observer Member concerning their obligations.

Each Pirate Member of the European Parliament may also become an Observer Member, if it is eligible.

They have the following obligations :

- to comply with all the regulations of the Statutes of the Association and all orders of the bodies of the Association,
- to cease and desist any actions which may harm the Association or are contrary to the objectives and principles of the Association or go against the policies laid down in the Pirate Manifesto or damage the Association in any other way,
- to stay politically active and participate in elections, if possible and feasible,
- to send their yearly accounts and election results to the Association or a link to them, if they are published accessible for everyone online,
- to conduct their financial organisation in a transparent and accountable manner and
- to report every year to the Association on the party / organisation and policy developments.

They have the following rights :

- to participate in the political discussions and to speak at Council meetings,
- to participate in the development of the political agenda,
- to participate in the decision making process,
- to have access to all non-confidential documents of the Association,
- to participate in common campaigns and events and
- to have access to use of the Associations logo and other representational devices.

A party which is eligible to become an Ordinary Member may decide to apply only for the status of an Observer Member. It may at any time apply for Ordinary Member status, if it fulfils the necessary conditions. The procedure is detailed under Art. 10 (Procedure for admitting new Members) and needs to be repeated to change the membership status.

6.2.9 Art. 10 – Procedure for admitting new Members

To be eligible to become a Member of the Association, any aspiring party, organisation or individual needs to send an application to the Board of the Association to the address of the official seat. An email will suffice.

The membership is granted, if the Council decides on it with a two-third majority. The Council shall give reasons for accepting or rejecting applications. As soon as

the decision of the Council is valid and the new member has paid its membership fee, it may exercise all its rights and is bound to all obligations of its membership.

6.2.10 Article 11 – Change of name and mergers

A Member that changes their name or merges with another political party/organisation must inform the Board.

The Board shall assess the degree of continuity of the new party/organisation with the Association's member and will decide on the confirmation of the membership status. This decision shall be confirmed by the Council. Both decisions require a two-third majority.

In case of confirmation of the continuity of the membership status ; the member will be considered having accepted the Association's decisions applicable to the former member and will be responsible for all its obligations vis-à-vis the Association, including financial.

In case of non-confirmation, the Council shall give reasons for the decision and the new party/organisation may submit a new application for membership.

6.2.11 Art. 12 – Resignation, Exclusion, Suspension, Loss of Membership and Death/Dissolution/Bankruptcy

Any member, whatever their identity, may at any time resign from the Association. The resignation must be notified to the Board by registered letter from a duly mandated person to the registered office of the Association. The resignation shall come into effect immediately or as otherwise specified in the letter of resignation, but the member resigning remains bound by all outstanding debts contracted with the Association until the end of the financial year in which the resignation came into effect.

If a new Ordinary Member Party is superordinate to an existing Ordinary Member Party, the subordinate party shall automatically become an Observer Member Party.

Any member may also be suspended or excluded by the Council on at least one of the following grounds :

non-compliance with its obligations, non compliance with the criteria for membership. A suspended member is obliged to uphold its financial obligations to the Association. The suspended member may attend meetings of the Association but without voting rights. A suspended member can regain its membership if it complies with its obligations and the criteria for membership. Such compliance must

be formally notified to the Board who then may recommend to the Council to lift the suspension.

The exclusion of a member is also decided by the Council. The exclusion comes into effect immediately after the decision of the Council but the excluded member remains bound by all outstanding debts contracted with the Association until the end of the financial year in which the exclusion came into effect.

A proposal for suspension or expulsion of a member may be submitted by any Ordinary Member or the Board, but not more than once on the same grounds. All decisions on the suspension and exclusion of a member are taken by a three-quarter majority. The concerned members may not vote on such a decision. The names of the concerned parties, organisations or individuals on whose suspension or exclusion the Council will vote and the grounds on which the proposed suspension or expulsion is based shall be named in the agenda of the meeting and sent to all Council members with the invitation to the next Council meeting. If this was not done, the non-attending Council members shall be allowed to send their vote on the suspensions and exclusions after the Council meeting. The concerned member shall have the opportunity to plead its case during the Council meeting and hand out a statement which shall be published with the minutes of the Council meeting. The suspension or expulsion decision sets forth the grounds on which the suspension or expulsion is based but apart from that, the decision does not need to be justified, but it shall give reasons. A copy of the letter shall be sent to the expelled member by registered letter, within 15 calendar days.

A member's affiliation ceases automatically upon death, dissolution, disqualification, liquidation or in cases of temporary administration, court-ordered settlement or insolvency.

Resigning, deceased/dissolved/bankrupt or excluded members and their successors or rightful claimants shall have no entitlement to the assets of the Association.

They may not claim restitution or reimbursement of subscriptions paid or payments made.

They may not demand or claim a report, statement of accounts, sealing or inventory.

6.2.12 Art. 13 – Membership Fees

A fee is requested of the Ordinate Member parties. The amount of which is set annually by the Council on proposal of the Board represented by the Treasurer. The Treasurer will meet up with all the Ordinary Member Parties' Treasurers to discuss the obligations of the member parties in regard to the annual fee in advance

of the first Council meeting of the year. The Ordinary Member Parties have to hand out to the Treasurer a copy of their last annual account in advance of the meeting. If no agreement can be reached, the member parties will pay the same fee as last year. Membership Fees are fixed in Euro; they are payable without deduction of incurred costs.

The annual Membership Fees of the Association's Ordinary Members consist of a basic fee and an additional part based on decision of the Council.

The membership fee will be multiplied by the number of additional and supplementary votes of each Ordinary Member.

After the conditions listed in Art. 24 (Transitional Clause) are fulfilled, the Association will make a new decision about the details of determining the membership fees.

Observer Members do not have to pay a fee. All members may further contribute by giving donations to the Association.

Member parties who do not meet their financial commitments will lose all voting and speaking rights within the organs and bodies of the association as well as their right to propose candidates for positions within the association, until they have paid off their arrears. A list outlining the current Membership Fees' situation will be distributed at each Council meeting by the Treasurer.

Members must pay their annual contribution between the first of January and the date of the annual Council meeting. On request of the concerned Ordinary Member party the Council may allow them under special circumstances with a 2/3-majority of the votes cast to delay their annual contribution for up to one year or relieve them of the payment or a part of it. The member party concerned may not vote on such a decision.

If a Member Party did not pay their due membership fee for two consecutive years until the first Council meeting of the second year, they are deemed to have left the Association by resignation automatically.

6.3 Council

6.3.1 Art. 14 - Composition and Powers of the Council

The Council is the highest decision making body of the Association.

Council meetings are normally open to the public unless the Council itself decides otherwise for all or part of its proceedings. This shall be the exception and may only be decided for reasons of protecting the data of an individual or for similar concerns.

The Council shall consist of delegates representing Ordinary Members, Pirate Group in the European Parliament and the Young Pirates of Europe (YPE) determined according to the Rules for the allocation of delegates and votes as provided for in Article 15. Non-voting representatives of Observer members and Non-Voting-Delegates from Ordinary Members, and Members of the Board may participate as well.

The Council :

co-ordinates initiatives and activities consistent with the Association's Manifesto and agreed common policy and the Statutes of the Association ; is responsible for the political agenda of the Association and adopts policy papers and resolutions ; elects and recalls the Board and other representatives of the Association, if stated in these statutes ; decides on the admittance, suspension and exclusion of Ordinary and Observer Members ; advises the Pirate Group in the European Parliament on their decisions on the admission of MEPs who do not belong to a Member of the Association, after consultation with the national Pirate party concerned ; supports and evaluates the Board's activities ; approves the budget, reports and accounts adopts and changes the Statutes of the Association ; adopts Rules of Procedure decides on all other topics assigned to the Council in the Statutes approves all other fundamental decisions of the Association The Council may validly decide to dissolve the association or amend the statutes only in accordance with the provisions of Belgian law of 27 June 1921 on non-profit associations (ASBL), international non-profit associations (AISBL) and foundations, as amended by the Act of 2 May 2002.

On the proposal of one-third of the Ordinary Members any member of the Board may be suspended or dismissed by the Council by a two thirds majority of the votes cast after debate in Council where the member is given adequate opportunity to present her/his case.

The Council will meet at least once in a calendar year, more often if requested by at least 1/4 of the Ordinary Members or by a decision of the Board. Meeting may be in person or online. If the Council meeting is in person, remote participation of non-attending members shall be possible. The Board will prepare the meetings and invite all members by email at least one month before the date of the Council meeting. In urgent cases this time may be shortened to an appropriate length. The invitation to the Council meeting has to specify date, time, place and the draft agenda of the meeting. A link to a website with the agenda in the invitation shall be sufficient and necessary.

Save in the cases provided for in Articles 8, 12 and 20 of the Belgian law of 27 June 1921 on non-profit associations (ASBL), international non-profit associations (AISBL) and foundations, as amended by the Act of 2 May 2002, the meeting

may legitimately consider items not announced on the agenda, provided that all members of the Council are present and/or represented and so agree at the meeting by a simple majority vote. of all the voting Ordinary Members.

Counter-proposals directly related to items on the agenda shall be published on the website containing the agenda and send by email to all Members preferably one week in advance of the meeting, but the meeting may also adopt proposals handed in until the voting by a simple majority vote of all the voting Ordinary members. If they have been handed in a week in advance of the meeting, they are automatically admitted.

Minutes of all Council meetings will be published on an appropriate website of the Association at the latest six weeks after a Council meeting. The minutes shall entail all decisions of the Council and the votes of each Ordinary member, the Pirate Group in the European Parliament and the Young Pirates of Europe (YPE).

6.3.2 Art. 15 - Allocation of Votes and Delegates

Each Ordinary Member has a minimum entitlement of one vote.

The Ordinary Member is entitled to one additional vote for each of the following thresholds reached during the last National or European elections : 150.000 votes ; 400.000 votes ; 800.000 votes ; 1.200.000 votes ; 1.600.000 votes ; 2.000.000 votes and every additional million votes. The Ordinary Member is entitled to a supplementary vote for each of the following thresholds reached during the last National or European elections : 4%, 8%, 12%, 16% and 20%.

Each Ordinary Member has a minimum entitlement of two delegates.

Ordinary Members are entitled to 2 additional delegates if their total number of votes is 4 or more, or to 4 additional delegates if their total number of votes is 8 or more.

For those sovereign states with more than one Ordinary Member in the European Pirate Party the rules of paragraphs 1 and 2 are applied as follows : Election results for regional parliaments are not used for the allocation system in the European Pirate Party. The additional voting rights based on absolute numbers of votes as allocated under Paragraph 1 apply to each Ordinary Member.

For the additional voting rights based on National and European % election results, the following system is used to give effect to the provisions of § 1 and § 2 : The highest national or European % election result of both Members are calculated together and that sum is used for the allocation system. The additional voting rights are distributed to the Ordinary Member with the highest % electoral result. In the case of Ordinary Members which are regional parties these additional voting

rights are proportionally distributed among those Members based on the highest % electoral results those Members have in the area where they run respectively.

Where Ordinary Members participate in an electoral alliance or coalition, their votes will be calculated in proportion to the Pirate votes in the total votes of the alliance/coalition based on the seats gained respectively by the alliance and the Ordinary Member.

Adjustments to the number of delegates and votes shall be made immediately following elections, whose results change them.

The highest result reached in the last National or European elections is used for calculating the number of votes and delegates.

In addition to Ordinary Members, the Pirate Group in the European Parliament and the YPE have the right to four delegates each and to 2 votes each.

Any Ordinary member may also choose to use the lower result for the allocating of votes and delegates. Any Ordinary Member may also forgo additional or supplementary votes deliberately which will also lower their membership fee.

6.4 Board

6.4.1 Art. 16 - Composition and Powers of the Board

The Board consists of one Chairperson, two Vice-chairpersons, one Treasurer, and up to five Board members.

The Board is responsible for the permanent political representation of the European Pirate Party, the execution of the Council's decisions and the activities of the European Pirate Party's office.

It is entitled to make political statements on behalf of the European Pirate Party based on the Council's decisions and the political agenda of the European Pirate Party and is politically responsible to the Council.

The Board is responsible for the management of the European Pirate Party within the budget and the guidelines approved by the Council. It reports annually to the Council on the activities of the Board and its members. This report shall also contain all political and organisational developments and policies of the European Pirate Party. It shall ensure communication and coordination between the European Pirate Party Members and the other European Partners and promote cooperation on the European level as well as inter-party cooperation.

The Board is responsible for the organisation and convening of Board and Council meetings and the making and publishing of the minutes of those meetings.

The Board may table resolutions and amendments as well as contribute other items to the agenda of Council meetings.

Internal Regulations may be adopted by the Board to regulate its procedure and the tasks of its members. If Internal Regulations are adopted, they shall be sent to all the members. If Internal Regulations of the Board conflict with the Statutes, the Statutes shall prevail.

For the purposes of certain actions and duties or everyday management functions, the Board may transfer its powers to one or more members of the Board or even another person, who may or may not be a member of the Association. The Board will have the faculty of special delegate. The powers of the said person(s) shall be defined precisely by the Board; the Board may at any time revoke these powers with immediate effect.

Any appointment, resignation or dismissal of a member of the Board must be deposited with the registry of the commercial court and published in the Annex to the Belgian State Gazette.

6.4.2 Art. 17 - Election of the Board Members

Each candidate must be nominated by an Ordinary Member.

All nominations must specify the particular post for which the candidate is being proposed (i.e. Chairperson, Vice-Chairperson, Treasurer or a Board Member without a special function). Each Ordinary Member may nominate and support several candidates.

All nominations shall be done at least a month prior to the meeting at which the election takes place.

All posts will be voted on separately, but if more than one person shall be elected for a certain position (e.g. two Vice-Chairpersons and the Board members without a special function), the election may be done in one round of voting.

If only one candidate is to be elected, the candidate who gains more than 50% of the votes cast and most of the votes in the first round, is the person elected. Should no candidate gain more than 50% of the first round voting, a second round will be run between the two highest scoring candidates. The candidate who receives more than 50% of the votes cast and most of the votes in the second round is elected.

If several candidates are to be elected, the candidates who gain more than 50% of the votes cast in order of the highest result to the lowest are elected, until all positions are filled. If not enough candidates have reached 50% of the votes cast, a second round of voting will be held. In the second round only those candidates

who got the highest number of votes will be eligible. The number of candidates shall be double the number of positions still needing to be filled. The candidates who gain more than 50% of the votes cast in order of the highest result to the lowest are elected in the second round, until all positions are filled.

The Council may decide on additional rounds of voting and the admission of new candidates, if a position could not be filled.

Method of voting will be approval voting, meaning that every voter may have one vote per candidate.

The order of voting :

1) Chairperson 2) Vice-Chairpersons 3) Treasurer 4) further Board Members

If a candidate is elected as a Board member and they accept, they will automatically lose any mandate as a delegate in the Council after the meeting of the Council is over. They may not accept a new delegation while still in office.

An election of the Board must take place at the first council meeting of the year.

In case of resignation or dismissal of a member of the Board, an election to replace the member will take place at the following Ordinary Council meeting. The person elected will stay in office for the period coinciding with the end of term of all the other Board members.

The Board must be elected anew completely, if the number of the active Board members in office drops below four. The Council may decide with a simple majority of the votes cast that a Board member is inactive. The remaining active Board members have to issue an invitation to an Extraordinary Council meeting. If no active Board members are left, any Ordinary Member may issue an invitation to an Extraordinary Council meeting acting by at least one of their official delegates. The Extraordinary Council meeting shall only convene to elect a new Board. No other topics may be decided upon. Except for an appropriately shortened time between the invitation and the date of the Council meeting, all other rules regulating Ordinary Council meetings shall apply.

6.4.3 Art. 18 - Chairperson and Vice-Chairpersons

The Chairperson represents the association to the public. The Chairperson shall ensure that the Board convenes on regular intervals.

The Vice-Chairpersons shall support the Chairperson in their tasks and fulfill the Chairperson's obligations and tasks in their absence, if the chairperson is hindered to fulfil their obligations and tasks or if the Board delegates a task or obligation to them.

6.4.4 Art. 19 - Treasurer

The main focus of this function is to supervise the budget and the accounts and to exercise financial control. All payments are made by the Treasurer or the person authorized to make payments.

The Treasurer will initiate legal ways to enlarge the financial means of the Association.

The Treasurer, and in his absence the Chairperson shall be empowered to accept, either provisionally or definitively, the gifts made to the Association and to complete all formalities necessary in order to acquire them.

The Treasurer will initiate, monitor and publish financial protocols to ensure openness and transparency. The Treasurer shall report to the Council once every three months.

The Treasurer shall be responsible for accounting requirements and control of donations, as described in Articles 6 - 10 of Regulation (EC) No 2004/2003 and other relevant legislation.

The Treasurer is responsible for the grant application to the European Parliament and the implementation and execution of the financial rules.

6.4.5 Art. 20 - Representation

The Board represents the Association in all judicial and extra judicial acts. Represented by the Chairperson or the person substituting for them, it acts as plaintiff or defendant in all the judicial actions and decides whether or not to use recourse. The Board may appoint an attorney-in-fact, and is legally bound by acts of such a person within the limits of their power of attorney.

The Chairperson, the Vice-Chairperson, the Treasurer, and any person so appointed by the Board are individually authorised to legally represent the association and to sign contracts on behalf of the association.

6.5 Finances

6.5.1 Art. 21 – Financial Provisions

The financial year of the Association shall run from 1 January to 31 December of the same year.

At the end of each financial year, the Board shall adopt the annual accounts for the past financial year and the budget for the next year in the manner provided for by law and shall then submit them annually for approval by the Council.

After approval of the annual accounts and the budget, the Council shall vote separately on granting discharge to the members of the Board.

At least two weeks before the annual Council meeting, the accounts and budget shall be communicated to the members of the Council, who may then ask to inspect, without removal, any of the documents on which these accounts and budgets are based.

A surplus shall be added to the assets of the Association and may not under any circumstances be paid to the members as a dividend or in any other way.

The Board shall ensure that the annual accounts and the other documents referred to in the Law on Not-for-profit Associations are deposited within thirty (30) days of approval at the Registry of the Court of First Instance or, if the law so requires, the National Bank of Belgium.

6.5.2 Art. 22 – Reimbursement

The Council may decide to grant reimbursement of costs in relation with offices and functions fulfilled for the Association, if the financial situation of the Association allows. This decision will be made at the annual Council meeting together with the adoption of the budget for the next year.

The Association will only reimburse the travel costs or accommodation costs or other costs relating to each meeting under presentation of original receipts and tickets. The original tickets/receipts for any event, including the Council meetings, must be sent to the PPEU office before the last day of February of the year after the event. After that date, no reimbursement may be requested.

6.5.3 Art. 23 – Audit

If, pursuant to the provisions applicable to it, the Association is so required, auditing of the financial condition, annual accounts and their regularity from the point of view of the Law on Not-for-profit Associations and the status of transactions to be reflected in the annual accounts shall be entrusted to one or more auditors appointed by the Council from among the members of the Belgian Institute of Company Auditors (Institut des Réviseurs d'Entreprises/Instituut der bedrijfsrevisoren).

The Council shall determine the number of auditors and their remuneration. The auditors shall be appointed for a renewable term of three years. The Council may revoke their mandates at any time, but have to appoint new auditors at the same time. Any auditor appointed to replace an auditor who has resigned in the course of his term of office completes the latter's term.

The auditors shall jointly or severally have an unlimited right to scrutinise any transactions of the Association. They may inspect on the premises the books, correspondence, minutes and generally any documents of the association.

The accounts of the Association are to be audited annually or as often as the law necessitates.

Change of Statutes and the Pirate Manifesto and Decision-making-Process

6.5.4 Art. 24 - Decision-making-Process

If not otherwise specified in these Statutes, all decisions taken by the Council or the Board will be decided by a simple majority of the votes cast.

All votes will be public and published in the minutes of a meeting, including those for elections. They shall be done in writing, if appropriate. Votes done in writing are usually appropriate for the election of members of the Board. To fulfil the requirement of a written vote, an email or chat protocol will be enough. Abstentions will not be taken into account.

6.5.5 Art. 25 – Change of Statutes

Proposals must be presented in writing by any means (electronic, paper or otherwise) to the Board which will transmit them to the Members of the Council for deliberation at least four weeks prior to the meeting at which the Council will deliberate and decide on those proposals. The proposed amendments to the Articles of Association must be attached to the notice calling the meeting of the Council. A reference to a website displaying the proposed changes of the Statutes would also be sufficient.

Decisions regarding amendments to the Statutes can only be taken if there is an attendance quota of two-thirds of the members entitled to vote present or represented and shall be taken with a double majority of two-thirds of the votes cast by two-thirds of the Ordinary Members taking part in the voting, except for decisions on the Principles (Art. 4) and Objectives (Art. 5) where consent of all the Ordinary Council Members is necessary.

Any decision amending the Statutes shall be submitted to the Belgian Minister of Justice and published in the Annexes to the Belgian Official Gazette.

6.5.6 Art. 26 – Change of the Pirate Manifesto

The Pirate Manifesto combines the identified common policies of the member parties in a document representing the common policies of the Association and is an integral part of these Statutes.

Any changes to the Pirate Manifesto will be following the same procedure as those to the Statutes.

6.6 Duration and Dissolution

6.6.1 Art. 27 – Duration and Dissolution

The Association shall be set up for an unlimited period of time.

The Association is not dissolved as a result of the death, dissolution or resignation of a member, provided the number of members is not less than five Ordinary Members.

In the event that European legislation provides for a different legal status for political parties and the Council of the Association decides to adopt such a status, the financial and other assets of the Association (aisbl) shall be transferred to the new legal entity upon the cessation of the activities of the aisbl.

Except in the event of judicial dissolution and automatic dissolution due to the requirements of the law, the association may be prematurely dissolved only by a decision of the Council acting in accordance with Article 20 of the Law on Not-for-profit Associations.

It may be dissolved by a four-fifth majority decision of the Council with an attendance quota of two-thirds of the members entitled to vote present or represented. If the quota is not reached, a new meeting of the Council shall be called no earlier than 15 calendar days after the first meeting. The second meeting of the Council shall be entitled to take valid decisions irrespective of the number of members with voting rights present or represented.

As from the moment the decision of dissolution is taken, the Association is required to mention at all times that it is ‘in dissolution’.

In the event that the Association is dissolved, the Council shall decide by a simple majority of the votes cast on (i) the appointment, powers and remuneration of the

liquidators, (ii) the methods and procedures for the liquidation of the Association and (iii) the destination to be given to the net assets of the Association. The net assets of the Association will have to be allocated to a non-profit purpose. They may be divided among the member parties according to their financial contributions.

All such decisions have to be duly filed at the clerk's office of the competent Commercial Court and published in the Annexes of the Belgian Official Gazette in line with the applicable legislation.

Transitional Provisions

6.6.2 Art. 28 – Entry into Force

When and if at least 5 European Pirate Parties who are eligible to become Ordinary Members have signed and ratified these Statutes the Members of the European Parliament representing the Swedish Pirate Party shall call for a founding Council meeting of the association, to be held in Brussels at which time these statutes shall enter into force.

The founding Council meeting shall in all respects be carried out as a regular council meeting with the following exceptions :

- Any European Pirate Parties who are eligible to become Ordinary Members and have signed and ratified these Statutes represented by delegate(s) at the Founding Council shall be considered a founding member.
- Number of Delegates and votes given to each founding member at the founding Council meeting shall be the same as for a regular council meeting in accordance with these statutes.
- All functions related to the meeting normally carried out by the board shall be carried out by the Pirate Members of the European parliament.

Any European Pirate Party who are eligible to become Ordinary Members have signed and ratified these Statutes have to send notification of any of these acts : a) signing of the Statutes, b) ratification of the Statutes or c) electing or choosing in any other way a delegate or candidate for the Board of the Association.

This shall be done by both of the following means :

- a) by email to the Members of the European Parliament representing the Swedish Pirate Party b) by sending a letter to the official seat of the Association according to these Statutes.

6.6.3 Art. 29 – Transitional Clause

Within 6 months from the day when the PPEU is recognised by the EU as a Political Party at the EU level an extraordinary convention shall convene to revise all

statutes and in particular to decide on new paragraphes regulating a) membership fee and b) voting allocation for the Council.

At the convention Ordinary Members will have the right to send delegates with voting rights according to the current statutes regulating voting rights in the council.

If no agreement on a change can be reached, the current regulation in the statutes will continue to apply.

6.7 Annexes

Annex A - List of Official Translations of the Association's Name

Annex B - List of Ordinary and Observer Members

Annex C - Pirate Manifesto

The PPEU Manifesto

Voorwoord

Over dit document

Volledig in lijn met de inhoud van dit document, staat de inhoud van dit document volledig ter discussie. Iedereen kan aanpassingen voorstellen, en indien de partij democratisch beslist dat de aanpassing een goed idee is, wordt de aanpassing ook doorgevoerd. Het document is dus veeleer een beeld van de huidige stand van zaken in de partij, dan een groot verhaal dat we willen verkondigen en dat een soort van onaantastbare 'waarheid' is. We hebben, net zoals iedereen, de waarheid niet in pacht. *Zinnen in cursief werden al gestemd op de Algemene vergadering.* Zinnen zonder cursief zijn een toevoeging van de auteur.

Over de wereldvisie van Piraten

De Piraten hebben een wereldbeeld dat in vergelijking met de grote politieke stromingen uit het begin van de 20e eeuw, relatief weinig nadruk legt op het economische facet van onze maatschappij. De Piratenbeweging gaat veeleer verder op bewegingen uit de tweede helft van de 20e eeuw, zoals het feminisme en de groene beweging, waarbij een nadruk gelegd wordt op het ethische aspect. De Piratenbeweging wil in het bijzonder de belangen van het individu verdedigen, in zijn relatie met grote organisaties, zoals staten of bedrijven.

In die zin zijn er dan ook veel parallellen te trekken tussen de Piraten en de mei '68-beweging.

De Piratenbeweging is waarschijnlijk de eerste grote internationale politieke beweging van de 21e eeuw, met afdelingen die nauw samenwerken in meer dan 60 landen wereldwijd, waaronder alle landen van de Europese Unie.

De Piraten willen het individu terug aan de macht brengen, wat inhoudt dat er dus macht moet onttrokken worden aan de staat en aan de vrije markt. Beide hebben wel nog steeds hun recht van bestaan. Beide zijn noodzakelijk, maar het is van belang om over beide te waken en de invulling ervan permanent te evalueren, zodat noch de vrijheid van het individu noch de gelijkheid (in wet en kansen) tussen individuen in het gedrang komt.

Over het programma

De Piratenpartij wil niet doen alsof ze de oplossingen heeft voor alle problemen in onze maatschappij. We willen niet doen alsof de problemen waar we geen oplossingen voor hebben niet bestaan, net zomin als claimen dat onze oplossing de ultieme oplossing is. De punten die aan bod komen in dit programma zijn de ideeën die we in de praktijk wil brengen.

De Piratenpartij wil in de eerste plaats een constructieve aanpak op gang trekken in de politiek. Onze ideeën vertrekken vanuit ethische principes en worden getoetst aan de werkelijkheid.

Inleiding bij het partijprogramma

De Piratenpartij is een partij van mondige, verantwoordelijke burgers.

De Piratenpartij is een totaal nieuwe partij: een partij van hedendaagse, mondige en verantwoordelijke burgers.

Het zijn die mondige burgers die andere burgers kiezen om hen rechtstreeks te vertegenwoordigen.

En dat verkozen Piraten steeds vrij zullen zijn om te stemmen naar "eigen eer en geweten" en in permanente, transparante dialoog (o.a. via het net) met hun kiezers.

De Piratenpartij is een politieke partij van na de digitale revolutie.

De digitale omwenteling herdefinieert onze manier van denken, communiceren, socialiseren, organiseren, werken en leren. Kortom: heel onze maatschappij en wereld veranderen ingrijpend.

Dat betekent in de eerste plaats voor de Piratenpartij dat we de burgerlijke vrijheden die we in de werkelijke wereld zo belangrijk vinden, ook ten koste van alles in de digitale wereld willen verdedigen.

Het net is een prachtige uitvinding die ons toelaat:

- 1. op een goedkope en snelle manier informatie te verzamelen.*
- 2. om goedkoop samen te spreken en te werken, zonder centrale hoofdkwartieren en controlerende middenkaders*
- 3. in contact te komen met de tradities, de culturen en de kunst van heel de wereld.*

Maar het net kan ook uitgroeien tot een dreigende big brother die elk van ons voortdurend controleert en bespioneert, of tot een onopgemerkt, en daarom des te gevaarlijker verslavingsmachine die ons aanzet om steeds meer te consumeren.

Daarom is de strijd voor een open, toegankelijk, democratisch gecontroleerd, op de gemeenschapsvorming gericht en transparant internet voor de piraten één van de belangrijkste strijdpunten.

Dit omdat de toekomstige strijd om onze democratische waarden en persoonlijke vrijheden zich op en rond het net en de digitale wereld zal afspelen. Het net is nu al het medium waar wij onze kijk op cultuur doorgeven. De strijd om de toekomstige blik speelt zich dus op het net af: willen we een angstige, autoritaire, consumptiegerichte cultuur? Of een liefdevolle, speelse, onzelf-ontplooiende cultuur?

Daar gaat de echte strijd over momenteel. En dat is een digitale strijd. Maar dat is ook een democratische strijd: net daarom is het van fundamenteel belang dat elke burger vrij toegang heeft tot het net en tot de digitale wereld. En dat elke burger die digitale media (op school) bewust en kritisch leert gebruiken.

Daarnaast veranderen het net en de digitalisering, de productieverhoudingen: nieuwe vormen van arbeid, van samenwerking, van productie, van distributie en van consumptieve worden mogelijk. Dat gebeurt door talloze kleine ondernemingen die ongelofelijk belangrijk zijn voor de toekomst.

En tenslotte, laat het net totaal nieuwe vormen van democratie, van dialoog en van transparante beslissingen en realisaties toe.

De Piratenpartij is de eerste partij die zich bewust is van de enorme maatschappelijke impact van de digitale paradigma-shift en van de enorme uitdagingen die daaruit ontstaan. De Piratenpartij is er van overtuigd dat je op die talloze nieuwe vragen niet kunt volstaan met antwoorden die dateren uit de tijd van Marconi's draadloze telegraaf.

De Piratenpartij wil naar de huidige wereld kijken met de media en de tools van vandaag, want die hebben we vandaag nodig, eerder dan de trein of de telegraaf. De Piratenpartij wil de nieuwe mogelijkheden die het net en de digitalisering bieden, gebruiken om een open, democratische, solidaire, verantwoordelijke, duurzame gemeenschap uit te bouwen waarin elke burger zich ten volle kan ontplooien.

De Piratenpartij voert een compleet nieuwe politiek.

De Piratenpartij voert een totaal nieuwe politiek: realistisch, pragmatisch, open democratisch, dynamisch en transparant.

Het gevecht om die waarden te realiseren zal – zoals voor de traditionele partijen – niet van een leien dakje lopen, en we zullen ongetwijfeld soms compromissen moeten sluiten, en strategische en tactische keuzes moeten maken. Maar anders dan alle andere partijen zullen wij dat voortdurend op een democratische en totaal transparante manier doen, in een open dialoog met onze kiezers.

In tegenstelling tot de oude partijen vertrekken wij niet van vooronderstelde, abstracte idealen (de zelfregulerende markt/het socialistisch paradijs/het lotsverbonden volk/..), maar van de concreet bestaande, hedendaagse realiteit.

Het is in de werkelijkheid zelf dat wij onze waarde en normen ontwikkelen, toepassen en beleven. Ons ideaal situeert zich niet in de verre toekomst, of in een schimmig verleden, maar wordt elke dag opnieuw in het dagelijks leven

beleefd.

*De werkelijkheid verandert, als je er anders naar kijkt.
Angstig of liefdevol.*

KERNWAARDEN

De piraten hebben een aantal centrale waarden, waarrond de rest van hun programma opgebouwd is.

Vrijheid

Individuele vrijheid hoort bij een collectieve verantwoordelijkheid, onafhankelijkheid, autonomie en kritisch oordeel.

Piraten focussen in het bijzonder op het recht op privacy en het recht op vrije meningsuiting.

Je vrijheid wordt niet enkel beperkt tot waar iemand anders zijn vrijheid begint, maar ook tot waar de collectieve verantwoordelijkheid begint. Essentieel voor die vrijheid is bovendien dat je onafhankelijk en autonoom een kritisch oordeel kunt vormen. Zonder de collectieve verantwoordelijkheid kunnen individuen achtergelaten worden uit groepsdynamiek. Zonder een onafhankelijk of autonoom oordeel kun je gemanipuleerd worden. Zonder een kritische blik verzandt je vrijheid in willekeur. Alle aspecten zijn nodig om van vrijheid te spreken.

En die vrijheid is één van de belangrijkste aspecten om een individu te beschermen tegen de macht van grote organisaties. In het bijzonder wordt er nadruk gelegd op het recht op privacy en het recht op vrije meningsuiting. Deze twee essentiële rechten staan momenteel erg onder druk, onder andere door de evolutie naar een bewakingsstaat en door intellectueel eigendom.

Het recht op privacy

Het recht op privacy moet sterker afgedwongen worden. Het bestaat uit, om te beginnen, het vrij beschikken over je eigen lichaam. Het wordt dan uitgebreid naar een reeks rechten op geheimhouding: correspondentie, persoonlijke data, financiële situatie, identiteit, locatie. Deze rechten zouden enkel gebroken mogen worden door de bevoegde autoriteiten, en dat slechts als er solide, individu-specifieke verdenkingen aan voorafgegaan zijn, in tegenstelling tot enkel vermoedens.

Het recht op privacy staat momenteel onder zware druk. Twee grote evoluties in onze maatschappij ontmoeten elkaar op deze grens: enerzijds ons groeiend verlangen naar veiligheid, anderzijds de steeds toenemende efficiëntie.

Onder het mom van meer veiligheid wil de staat steeds meer weten over haar burgers. Hoe meer ze weet over haar burgers, hoe meer ze haar burgers kan controleren. Door de snelle evolutie in gegevensverzameling en gegevensverwerking, zijn de mogelijkheden om aan overheidssurveillance te doen explosief toegenomen en het ziet er niet naar uit dat het einde hiervan in zicht is. Van het verzamelen van telecomgegevens over het verzamelen van

financiële data tot het samenpuzzelen van data uit alle bronnen, alles wordt steeds sneller mogelijk. Bovendien kan de data die vandaag bonafide verzameld wordt, morgen gebruikt worden voor doelen waar je misschien niet meer achter staat. We zijn niet bereid om onze privacy op te geven voor die vermeende veiligheid.

Maar niet enkel de staat verzamelt je data, ook bedrijven zien steeds meer mogelijkheden om hun efficiëntie te verhogen door binnen te dringen in je private omgeving. Van verzekeringsmaatschappijen die erg graag aan gegevens over je gezondheid zouden komen, tot reclamemakers die je persoonlijk willen aanspreken of sociale netwerken die je data verkopen. Als consument sta je hier gewoonlijk machteloos terwijl de trein van efficiëntie ongestoord verder rijdt. Wie weet waar je data opnieuw opduikt.

En iedereen heeft iets te verbergen, ook al heb je niets misdaan. Zelfs als je één van die mensen bent voor wie het niet stoort als ambtenaren meekijken terwijl je je gevoeg doet, wie weet wat de toekomst brengt? Enerzijds heeft het verleden aangetoond dat oude databanken die met de beste intenties werden aangelegd, bijvoorbeeld over het geloof of de geaardheid van de burgers, bij een regimewissel erg snel misbruikt kunnen worden. Maar ook het omgekeerde is waar. Hadden verschillende regimes in het verleden de af luistermogelijkheden gehad die we vandaag hebben, dan was er naar alle waarschijnlijkheid nog steeds apartheid in Zuid-Afrika, nog steeds geen Arabische lente geweest, nog steeds Stasi in Oost-Duitsland en hadden niet-hetero's nog steeds bitter weinig rechten gehad. Een regime mag niet de mogelijkheid hebben om afwijkende meningen de kop in te drukken nog voor een tegenbeweging kan ontstaan en mag al helemaal niet hiervan gebruik maken.

Recht op vrije meningsuiting

Vrije meningsuiting is meer dan enkel het recht om vrij je mening te uiten. Het is ook het recht om gehoord te worden, en om niet gecensureerd te worden op om het even welk onderwerp. We breiden vrije meningsuiting uit tot het kopiëren van de mening van anderen, zonder grenzen. Vrijheid van religie is ook een belangrijk deel van de vrije meningsuiting. Piraten zijn bovendien voor een duidelijke en strikte scheiding tussen kerk en staat.

Zonder het recht om je mening te uiten, is er helemaal geen sprake van een individu. De gedachten van iemand maken iemand namelijk uniek, en onderscheiden hem van de gemeenschap waar hij deel van uitmaakt. Opdat iemand zijn mening kan vormen, moet hij bovendien ook aan de mening van andere personen kunnen komen. Vandaar ook het recht om gehoord te worden. Het is verkeerd om mensen toegang te ontzeggen tot de belangrijkste media om andere mensen te bereiken. Het is niet enkel verkeerd voor degene die zijn mening ziet onderdrukt worden, maar ook voor degene die niet meer alle

meningen tot zijn beschikking heeft, om er naar eigen inzicht zijn eigen mening uit te vormen.

In het bijzonder komt daarbij religie. Momenteel geniet religie nog op veel plaatsen een bevoorrechte positie, onder het mom van vrije meningsuiting. Piraten zien niet in waarom religie die bevoorrechte positie moet genieten tegenover alternatieven als humanisme, atheïsme of andere. Er is geen enkele goede reden waarom het recht op vrijheid van religie anders is dan het recht op vrije meningsuiting en het recht op samenkomsten. De bijzondere positie die ze nu inneemt, is dan ook verkeerd.

Recht op eigen mening is namelijk niet hetzelfde als recht op eigen feiten. onweerlegbare feiten kunnen individueel wel geloofwaardig worden, maar dat maakt de mening niet gelijkwaardig. Toch blijft vrije meningsuiting van groot belang, omdat zonder fouten maken geen ideeën kunnen groeien.

Solidariteit

Piraten kunnen geen lafheid of onverschilligheid aanvaarden in een samenleving. Ook wanneer moed nodig is, gaan ze in de bres springen. Piraten engageren zich om een maatschappelijk model te promoten gebaseerd op solidariteit, op de sterken die de zwakken verdedigen, onafhankelijk van territoria of gemeenschappen. Piraten willen de balans tussen de generaties herstellen.

Solidariteit is belangrijk om er voor te zorgen dat ieder individu zichzelf ten volle kan ontplooiën. Als de zwaksten in de samenleving er niet of nauwelijks in slagen zich in hun basisbehoeften te voorzien, hoe kan er dan sprake zijn van vrijheid? Als je primaire behoeften niet vervuld zijn, dan kun je als individu geen tijd vrijmaken om jezelf te ontplooiën. Bijgevolg moet er een vorm van solidariteit zijn, waardoor we als individuen voldoende ondersteuning hebben om zinvol keuzes te nemen richting een beter bestaan, hoe we dat zelf dan ook invullen.

Het is verkeerd om die solidariteit te beperken tot fictieve grenzen die de mens zelf gecreëerd heeft. De solidariteit beperken tot staten, gemeenschappen, klassen of generaties is verkeerd. Het is onverdedigbaar dat de solidariteit beperkt wordt tot een bepaalde groep mensen, ten koste van een andere groep mensen, of die nu ergens anders zijn of op een ander tijdstip leven.

Cosmopolitisme

Piraten zijn een deel van een wereldwijde beweging. Ze zitten niet vast aan één van hun vele identiteiten.

Piraten geloven niet dat de kunstmatig getrokken grenzen tussen gebieden een grote invloed hebben op de manier waarop een individu zijn identiteit vormt.

Zeker sinds de communicatiemogelijkheden explosief zijn toegenomen, is de rol van het territorium waarin je leeft nog verder afgenomen. Identiteit wordt in de eerste plaats gevormd door de mensen waarmee je in contact staat. Met de komst van goedkope communicatie over lange afstand, is de beperking tot mensen die letterlijk in je omgeving wonen nagenoeg verdwenen. Contacten worden nu vooral gelegd over gemeenschappelijke interesses. Je voelt toch net zo veel gemeenschap met iemand die je interesses deelt, ook al woont hij aan de andere kant van de wereld, als met iemand die toevallig in je straat woont?

Piraten zien de wereld ook als één geheel. Dit besef is noodzakelijk om oplossingen te vinden die zich op globale schaal afspelen. Denk maar aan het klimaat, vervuiling en de schaarste van grondstoffen. Zonder het overstijgen van de eigen territorialiteit dreigen alle toekomstige generaties slachtoffer te worden van zuiver territoriaal te denken.

Democratie

Piraten promoten een echt democratisch politiek systeem: dat is een open, simpel en transparant systeem dat de mensen de kans geeft om zo direct mogelijk te regeren.

Het belangrijkste element in de bescherming van het individu tegen de staat, is een democratie. De huidige invulling, een representatieve democratie of electieve aristocratie, is volgens Piraten geen echte vorm van democratie. Bovendien zijn veel politicologen het er over eens dat we in de eerste plaats in een participatie leven. In België zijn het in de eerste plaats de partijen die de macht hebben, de mening van het volk speelt slechts een relatief kleine rol in de richting die België uitgaat. De partijtop bepaalt wie er kan doorgroeien in de partij, wie er nagenoeg alle media-aandacht krijgt en wie verkozen kan worden.

Het grote probleem met deze participatie, is dat we in de praktijk zien dat veel partijen democratie als iets 'extern' beschouwen. De grote partijen in België dragen soms zelfs de democratie in hun naam, maar hiermee bedoelen ze dat ze de werking van de democratie in België erkennen. Dit vormt een enorme kloof met hun eigen werking, die helemaal niet democratisch is en die het hele idee van een democratische staat ondergraaft. Als de partijen aan de macht zijn, maar die partijen werken niet democratisch, hoe kan er dan sprake zijn van een democratie?

Het project van de Piratenbeweging is dan ook om via die participatie de politiek te veranderen. We zetten ons af van die participatie en willen ze vervangen door een democratie, maar om dat te kunnen, hebben we een partij nodig. Die spreidzit is helaas noodzakelijk als we iets aan het systeem willen doen. Om de pijn te verzachten willen we dan ook recht zetten waar andere partijen de mist in gaan en de partij ook intern democratisch organiseren.

Creativiteit

Piraten zijn creatief, nieuwsgierig en niet tevreden met de status quo. Ze dagen het systeem uit, zoeken haar zwakheden en vinden manieren om die te corrigeren. Piraten leren uit hun fouten.

Piraten zetten zich af tegen politieke correctheid en tegen de huidige stand van zaken. Zelfs wat nu al goed werkt, kan nog beter. Piraten zijn progressief en willen vooruit met onze maatschappij. Het te weinig ondersteunen van creativiteit en nieuwsgierigheid is iets wat we de klassieke partijen bijzonder kwalijk nemen. Een aantal van de symptomen zijn het jaar na jaar onveranderd blijven van de thema's en de discours, het jarenlange negeren van sommige zwaktes in ons land en het niet nemen van de juiste beslissing omdat dat een erkenning van een vroegere fout zou zijn. Het zijn praktijken waar de Piratenpartij graag een einde aan zou zien.

De Piratenpartij nodigt iedereen dan ook warm uit om zich in de discussie te mengen. Het out-of-the-box-denken is essentieel in het vinden van nieuwe realistische en pragmatische oplossingen voor problemen die jarenlang onbeantwoord blijven. Dit houdt ook in dat de Piratenpartij zich niet beperkt tot wat er 'hot' is in de aanloop naar een bepaalde verkiezingsdag. Problemen stoppen niet omdat ze uit de media verdwijnen.

Sharing

Sharing van kennis, technologie en cultuur: dit moet gezien worden als een fundamenteel recht.

De huidige wetten op copyright en patenten leggen kunstmatige grenzen aan de stroom van kennis, technologische innovatie, software en cultuur. Dus copyright en patenten hebben radicale hervormingen nodig.

Het onbeperkt delen van immateriële zaken is essentieel bij het verwezenlijken van echte zelfontplooiing. Als aan het delen van een stuk informatie geen enkele kost verbonden is, waarom moet ze dan zo verregaand beschermd worden? Wat we nu dikwijls zien, is dat die beperkingen aan de stroom van informatie gebruikt wordt door grote organisaties om zich te beschermen tegen de invloed van individuën, met dikwijls desastreuze invloed op de zwaksten. Denk maar aan het in beslag nemen van medicijnen in derdewereldlanden, het moeilijk maken van educatie, het kapot procederen van beginnende bedrijfjes of het criminaliseren van het delen van cultureel erfgoed.

De Piratenpartij erkent het belang van de auteur of de bedenker van het idee, en aanvaardt dat de moeite die in een idee kruipt moet vergoed kunnen worden. We zijn er echter vast van overtuigd dat zeventig jaar na de dood van de auteur ieder belang dat de auteur nog redelijkerwijs in zijn werk kan hebben al lang afgelopen is. Bovendien vragen we ons af of een volledige afscherming en exclusiviteitsbenadering de juiste manier is om met ons cultureel erfgoed

om te gaan. Is het juist om immateriële zaken als cultuur en ideeën te privatiseren? Wij zijn er net van overtuigd dat het democratiseren van ons cultureel erfgoed de kwaliteit ervan enkel maar kan verbeteren.

Ecologisch

Piraten zorgen voor een behoud van natuurlijke bronnen en willen een vrije stroom van virtuele bronnen. Ze aanvaarden geen eigendom van leven.

Niet alle delen van onze wereld zijn onuitputbaar. Veel natuurlijke bronnen zijn net erg beperkt. Omdat we voor solidariteit tussen generaties zijn, is het van belang dat we niet alle natuurlijke bronnen opgebruiken, en zeker niet op de verspilzuchtige manier van vandaag.

Het feit dat we maar één planeet hebben is nog veel te weinig doorgedrongen in onze maatschappij. Recente problemen, zoals de schaarste aan grondstoffen, de klimaatverandering, de afname van de biodiversiteit, het leegvissen van de zeeën en het vervuilen van gigantische gebieden zijn ook onze verantwoordelijkheid. Bovendien zal het lang duren vooraleer de schade die we achterlaten hersteld zal zijn. We hebben niet het recht om onze planeet in deze staat achter te laten.

We zien vandaag bovendien de opkomst van de biotechnologie. Voor die biotechnologie blijkt biodiversiteit een belangrijke bron te zijn. Echter, wat we zien is dat het een bron is die geprivatiseerd wordt. Verschillende soorten leven, die na jarenlange evolutie zijn ontstaan, werden vandaag geprivatiseerd door organisaties met een winstmotief. Piraten ontkennen dat er zoiets zou mogen bestaan als eigendom over een soort van leven.

Gelijkwaardigheid

Piraten onderhouden banden onderling en zijn gelijkwaardigen onder elkaar en tussen burgers.

Omdat iedereen evenveel rechten heeft, maken de Piraten van digitale inclusie een prioriteit.

Piraten zoeken naar werkelijke, echte gelijkwaardigheid tussen genders, zonder hokjesdenken. Alle samenlevingsvormen moeten gelijkwaardig zijn.

Iedereen, onafhankelijk van zijn eigenschappen, is evenwaardig in onze maatschappij. Iedereen is vrij te kiezen hoe hij zich wil ontplooien en hoe hij de maatschappij wil verrijken. Het is belangrijk dat iedereen de kans krijgt om dus ook aan die maatschappij te participeren.

Maar we zien dat ondanks dat de maatschappij steeds digitaler wordt, er een groep mensen is die onvoldoende de kans geboden wordt om daarop mee te springen. Dat is een punt waarop volgens de Piratenpartij nog veel verbetering mogelijk is, zodat niemand achterblijft.

Een ander focuspunt is het genderdenken, waaraan de Piratenpartij een einde wil maken. Laat het duidelijk zijn dat mensen niet te reduceren vallen tot een beperkt kader aan genders. Meer zelfs, de neiging om de mens binnen de bestaande hokjes te duwen heeft de afgelopen eeuwen veel leed veroorzaakt. De laatste jaren zijn hierin al kleine stapjes gezet, maar om tot een maatschappij zonder kaders te komen moet er nog veel werk verzet worden.

Objectiviteit

Piraten verkiezen beslissingen gebaseerd op wetenschap en op argumenten, eerder dan redenen gebaseerd op wetgeving, gewoonten of individuele mogelijkheden.

Piraten zijn positief, we zijn liever ergens voor, dan tegen.

Om tot standpunten te komen aanvaardt de Piratenpartij enkel wetenschappelijke en correct beargumenteerde beslissingen. In huidige debatten zien we te vaak drogredeneringen voorbij komen, met de ad hominem als vaakst voorkomende. Ook het wettelijke kader is een bedenksel van de mens en kan rechtgetrokken worden, gewoontes zijn niet automatisch goed en het is niet omdat een standpunt slechts belang heeft voor een kleine groep mensen, dat het automatisch een slecht standpunt is.

Bovendien zijn we van mening dat een maatschappij opgebouwd wordt, en dat ergens tegen zijn zonder één of meerdere alternatieven te bieden nergens toe leidt. De Piratenpartij is geen protestpartij, maar wil antwoorden bieden op de plaatsen waar het vandaag fout loopt.

Die objectiviteit hangt dan ook nauw vast met de andere waarden. Zonder transparantie is het een stuk moeilijker om objectief te werk te gaan, de gegevens ontbreken eenvoudigweg. de objectieve manier van werken is noodzakelijk om gezamenlijk beslissingen te maken voor nu en de toekomst. Het democratische aspect ligt in het overeenkomen welke van de valide alternatieven gekozen wordt.

Programmapunten van de Piratenpartij

Centrale werkpunten

De centrale werkpunten van de Piratenpartij zijn:

- 1. open democratie (zowel in de werkelijke als in de digitale wereld)*
- 2. maximale individuele ontplooiingskansen voor elke burger (dat betekent optimale vrijheidsrechten zowel in de werkelijke als in de digitale wereld)*
- 3. verantwoordelijkheid ten aanzien van de gemeenschap en duurzaamheid ten aanzien van het milieu*
- 4. en absolute transparantie voor de overheid en voor alle bedrijven die gebruik maken van gemeenschapsvoorzieningen en een verregaande privacy voor de burger*

Deze centrale werkpunten worden hieronder één voor één besproken in de opeenvolgende hoofdstukken.

Democratie

Om effectief te kunnen zijn, moet een democratisch systeem minstens de volgende karakteristieken hebben.

1. **Soevereiniteit van het volk**
De macht wordt gedefinieerd als uitgeoefend door alle burgers.
2. **Initiatiefrecht**
Het recht van burgers om wetten voor te stellen.
3. **Isonomia**
Politieke gelijkheid, iedere burger moet dezelfde kansen hebben om zijn politieke rechten uit te oefenen.
4. **Isegoria**
Gelijkheid om zichzelf uit te drukken. Iedere burger heeft het recht om zichzelf uit te drukken en om voorstellen in te dienen bij politieke instanties. Wanneer een groep leden het oneens zijn met de meerderheid van de partij kunnen zij vrij hun standpunt verkondigen.
5. **Scheiding van de macht**
Alle types van macht (wetgevend, rechterlijk, uitvoerend, media, financieel, etc...), worden uitgeoefend binnen verschillende instituten.
6. **Imperatief mandaat**
Alle gemandateerde officials voeren een opdracht uit die duidelijk gedefinieerd is in termen van inhoud en duur en moet zich daar aan houden. Deze mandaten zijn herroepbaar en impliceren volledige aansprakelijkheid op hun voorwaarden.
7. **Anti-professionalisatie**
Politiek is een burgerlijke zaak, en niet enkel voor professionals of experts. Debatten en wetten moeten uitgedrukt worden in een taal die verstaanbaar is voor zo veel mogelijk mensen.

Binnen ons huidige systeem zijn er echter nog een aantal pijnpunten die het huidige systeem zouden kunnen verbeteren:

1. *De piraten zijn tegen het cumuleren van politieke mandaten.*
2. *De Piratenpartij wil volledige transparantie wat betreft de invloed van belangengroepen en lobbyisten op het politieke proces. Om dat te bereiken stelt de Piratenpartij het aanleggen van openbare lobbyregisters voor.*
3. *De Piratenpartij wil een open democratisch Europa van alle Europese burgers, in plaats van een Europa van lidstaten, beroepspolitici en beleidsmakers.*

4. *De Piratenpartij wil de democratie binnen bedrijven stimuleren en steunt alle initiatieven in die richting.*

Kieswetgeving

In België ligt de stemleeftijd momenteel op 18 jaar. Dat plaatst een grote groep van jongeren buiten spel, die wel willen stemmen, maar het niet kunnen. Daarom stellen we voor de leeftijd te verlagen naar 16 jaar.

We willen ook een uniform stelsysteem op vrijwillige basis. Slechts 23 landen in de wereld hebben stemplicht, en van die 23 zijn er slechts 10 die deze plicht toepassen.

Internationale politiek en mensenrechten

Democratie is niet enkel in ons land belangrijk, maar over heel de wereld. In het bijzonder speelt het leger een erg bijzondere rol in een democratie. Over het leger en oorlogsvoering stelt de Piratenpartij het volgende voor.

5. *De Piratenpartij is van oordeel dat wanneer een oorlog nodig is, het leger zich niet mag richten tegen de burgerbevolking van het vijandige land*
6. *De Piratenpartij heeft geen enkele expansiedrang. De taken van het leger beperkt zijn tot landsverdediging en humanitaire hulp aan andere landen of bezette landen, ongeacht of die bezetter een bondgenoot is of niet. Het leger heeft ook als doel de Belgische bevolking te ondersteunen bij (natuur)rampen op haar grondgebied*
7. *De Piratenpartij gelooft dat de digitalisering, de globalisering en de verschuivingen in de buitenlandse situatie de uitwerking van een nieuwe, democratisch besliste en transparante buitenlandse politiek noodzakelijk maken.*
8. *De Piraten zijn tegen cyberwars.*
9. *De Piratenpartij pleit voor het op een onvervalsbare manier kenmerken van elk individueel wapen dat geproduceerd wordt, zodat de illegale verkoop van wapens zoveel mogelijk beperkt wordt.*

Erg belangrijk in deze context is dan ook het voorkomen van oorlogen. België en Europa zijn niet de enige speler op wereldniveau, dat wil niet zeggen dat ze geen voortrekkersrol kunnen spelen in de evolutie naar een wereld waarbij oorlog niet meer nodig zou zijn. Daarom stellen Piraten het volgende voor.

10. *De Piratenpartij wil de Rechten van de Mens uitbreiden en versterken, ook in de digitale wereld en op het internet.*
11. *De Piratenpartij is voor een sterke VN.*
12. *De Piratenpartij wil een verbod en verwijdering van alle nucleaire en chemische wapens.*
13. *De Piraten, ethisch betrokken bij alle volkeren van de wereld, zullen elk land boycotten dat bewust acties uitvoert die leiden tot de dood van een*

deel van de bevolking op zijn grondgebied.

Deze maatregelen kunnen de eerste stappen vormen naar een wereld waarin oorlogen tussen landen overbodig kunnen worden. Bovendien beperkt het de mogelijkheden die de regimes hebben om hun eigen bevolking onder de knoet te kunnen houden. De enigen die het recht hebben om rechter te spelen in dergelijke conflicten, zijn internationale organisaties zoals de VN of het Internationaal Straftribunaal van Den Haag.

Zelfontplooiing

Om jezelf te kunnen ontplooiën, is vrijheid een absolute basisvoorwaarde.

14. *De Piratenpartij wil de burger- en vrijheidrechten van elke burger optimaal bewaren, versterken en ondersteunen.*
15. *De Piratenpartij wil de onaantastbaarheid van de fundamentele burger- en vrijheidsrechten op het internet en in de digitale maatschappij grondwettelijk vastleggen.*
16. *Voor de Piratenpartij is het recht op vrije toegang tot informatie, opvoeding en cultuur een fundamenteel grondrecht.*

Zelfontplooiing is één van de belangrijkste facetten bij zingeving van je leven. Je recht op zelfontplooiing zou dus ook maar mogen stoppen waar die van een ander begint. Zonder een context is zelfontplooiing echter niet mogelijk. Daarom moeten we als samenleving bouwen aan een context waarin iedereen zijn talenten ten volle kan uitwerken.

Onderwijs

Een andere belangrijke factor om je volledig te kunnen ontplooiën, is het verzekeren van goed onderwijs voor iedereen. Op het vlak van onderwijs streeft de Piratenpartij naar de volgende punten:

17. *De Piratenpartij wil voor iedereen toegankelijk en kosteloos onderwijs.*
18. *We vertrekken van een positief mensbeeld. Opvoeding en onderwijs zijn onze belangrijkste verworvenheden en vormen de basis voor een verdere ontwikkeling van wetenschap, cultuur en welstand. Het onderwijs dient zich niet te richten op de arbeidsmarkt, maar op de vorming van kritische, zelfbewuste en geëmancipeerde burgers die zich bewust zijn van hun sociale verantwoordelijkheid t.a.v. de gemeenschap.*
19. *De piraten zijn voor een kritischer onderwijs in haar blik op de wereld en op de samenleving*
20. *De piraten zijn voor schoolprogramma's die opgesteld worden door professionals uit het onderwijs (en niet door politiek benoemde afgevaardigden) en gebaseerd op studies over onderwijs uit andere landen, onder andere het Finse model.*
21. *De piraten vragen dat het technisch en beroepsonderwijs geherwaardeerd wordt*

Gezondheidszorg

Een andere factor die van belang is om mensen zichzelf te laten ontplooiën, is een goed werkende gezondheidszorg. Een gebrekkige gezondheid kan een rem betekenen op je mogelijkheden als individu. Ook al is het voorlopig onmogelijk om iedereen perfect gezond te houden, er zijn veel maatregelen die een stap in

de goede richting kunnen zijn. Om zo veel mogelijk mensen een goede gezondheid aan te kunnen bieden, en de mensen die ongeluk hebben toch zo min mogelijk van hun zelfontplooiing te blokkeren.

22. *De Piratenpartij wil gezondheidsopvoeding bevorderen.*
23. *De Piratenpartij wil ijveren voor een nieuwe maatschappelijke consensus om de kwaliteit van onze gezondheidszorg ook in de toekomst te waarborgen, op grond van het principe dat we een gemeenschappelijk gezondheidsstelsel willen behouden ten dienste van alle burgers, en waaraan alle burgers ook bijdragen in functie van hun individuele draagkracht.*
24. *De Piratenpartij wil absolute garanties wat de bescherming van de digitale opslag en toegankelijkheid van medische data betreft.*
25. *De Piratenpartij is voor de inclusie van mensen in de psychiatrische verzorging; voor de bevordering van hun toegang tot de arbeidsmarkt en voor de versterking van hun rechten.*
26. *De Piratenpartij vraagt een betere samenwerking tussen de geneesheren en de mutualiteiten opdat de patiënten enkel het remgeld zouden moeten betalen.*

Verslavingen

Een andere belangrijke factor in zelfontplooiing zijn verslavingen. Iemand die verslaafd is, is een stuk van zijn vrijheid verloren. De Piratenpartij wil dan ook aandringen op een werkend systeem om mensen met een verslaving te helpen.

De maatschappij is nooit drugsvrij geweest, en zal het nooit zijn. Het idee om de maatschappij drugsvrij te maken is niet realistisch. De piraten willen zeker het gebruik van drugs niet promoten, maar willen de hypocrisie rond het onderwerp aanklagen. Nu is het demoniseren van drugs een belangrijke oorzaak van de romantisering en de aantrekkelijkheid ervan.

De piraten zijn voorstander van zelfbeschikking, en willen net om die reden verslavingen voorkomen. Verslavingen beperken mensen hun keuzevrijheid, en dus hun vrijheid tout court. Maar, de manier om deze verslavingen tegen te gaan is niet het bannen van het product zelf. We moeten ons richten op verslavingen zelf. Dit is mogelijk door mensen te informeren over de effecten van drugs, zowel de goede als de slechte, en over het voorkomen van verslavingen.

De Piratenpartij is geen voorstander van een puriteinse samenleving die plezier verwerpt, maar wil pleiten voor de mogelijkheid tot bewust en recreatief middelengebruik, en voor de keuzevrijheid voor individuen. We moeten de romantisering en verheerlijking die rond veel middelen hangt doorprikken (groepsdruk, mythe dat het de creativiteit of het libido zou stimuleren). We willen duidelijk maken dat het gebruik van verslavende middelen bijna altijd een slecht idee is: ze zijn ongezond en hebben langetermijneffecten die niet

onderschat mogen worden, zoals mogelijke verslaving.

We willen een realistisch perspectief bepleiten, met een focus op preventie. 'Het beste' is de vijand van 'het goede', dus geniet maar met mate. Naast aandacht voor drugs, willen we ons ook toeleggen op andere verslavende middelen of handelingen: gok-, sex- of koopverslavingen bv, alsook de verslaving aan medicijnen of andere legale drugs (alcohol, sigaretten, koffie, ...)

Daarom stellen we voor dat we:

- 27. ons focussen op de verslaving, niet op de repressie van de verslavende middelen.*
- 28. er voor zorgen dat de beschikbare drugs van hoge kwaliteit is, met een bijbehorende kwaliteitscontrole, zodat je weet wat je koopt en je kan omgaan met drugs op een gezondere manier*
- 29. het verbieden van publiciteit op verslavende middelen*
- 30. zorgen voor voorwaarden waarin een individu, in functie van zijn verlangens en karakter, zijn roes kan kiezen en de mogelijkheid krijgt om zijn verslaving onder controle te houden.*
- 31. het beleid niet focussen op het straffen van de slachtoffers van een verslaving, maar het beleid zou als hoofddoel moeten hebben om hen te helpen.*
- 32. Het beleid moet meer gaan over hoe individuen omgaan en reageren op drugs, dan op het compleet bannen van bepaalde drugs.*

Digitale Zelfbeschikking

Tenslotte heeft die zelfontplooiing ook een digitaal aspect. Voor ontplooiing heb je informatie nodig, en de laatste jaren hebben de digitale mogelijkheden de hoeveelheid informatie die bereikbaar is exponentieel doen toenemen. De mogelijkheden van de burger om zijn contact met die informatie niet te verliezen, en om zelf te beslissen wat hij belangrijk en informatief vindt, moeten dan ook expliciet beschermd worden.

De piraten willen het "digitaal zelfbeschikkingsrecht" van elke burger in deze digitale informatiemaatschappij stimuleren. Want elke burger is ook en digitale burger. De Piratenpartij wil het data-verkeer en de privésfeer van de burger in deze digitale samenleving optimaal beschermen. De Piratenpartij is voor de verdere uitbouw van een vrij, voor iedereen toegankelijk wereldwijd net.

De Piratenpartij zet zich in voor het wettelijk grondvesten van het principe van "net-neutraliteit". Dat betekent dat het internet neutraal blijft ten aanzien van de gegevens die via het internet worden uitgewisseld.

De Piratenpartij eist dat de digitale grondrechten van de burgers in de

grondwet worden ingeschreven: persoonlijke privacy, persvrijheid, menigsvrijheid, artistieke vrijheid, vrijheid van vereniging en van actie ook op het internet. Dit zijn grondrechten van elke burger die ook op het internet gegarandeerd moeten worden.

De Piratenpartij is van oordeel dat de overheid gratis toegang tot het internet dient te garanderen. Elke burger is ook een digitale burger: toegang tot het internet is immers een noodzakelijke voorwaarde om elke burger toe te laten zijn "digitale zelfontplooiing" te verwezenlijken.

Verantwoordelijkheid voor de gemeenschap

Vanuit het oogpunt van democratie, solidariteit, sharing en ecologie is een vorm van gemeenschapsgevoel erg belangrijk. De Piratenpartij wil de duurzaamheid van onze gemeenschap dan ook versterken, wat wil zeggen dat er op verschillende vlakken terug meer moet gedacht worden of sommige zaken wel mogen geprivatiseerd worden, of ze niet beter aan de gemeenschap zouden toebehoren, of net omgekeerd.

Commons en intellectueel eigendom

33. *De Piratenpartij wil de "commons" (gemeenschapsgoederen en -productie) beschermen en bevorderen, en alle initiatieven die daartoe bijdragen zoals coöperatieven, zelf-organisaties en gemeenschapszin stimuleren en ondersteunen.*
34. *De Piratenpartij eist meer samenwerking tussen de universiteiten en de overheidsdiensten zodat de innovaties voortvloeiend uit research ten goede komen aan de maatschappij en niet aan de privé-industrie*
35. *De Piratenpartij ijvert voor een aanpassing van het patent- en auteursrecht op basis van het gegeven dat de verworvenheden van wetenschap en kunst tot ons gemeenschappelijk patrimonium behoren en derhalve vrij ter beschikking moeten staan van alle burgers.*
36. *De piraten verlangen dat patenten die de vooruitgang van technologie of wetenschap ten voordele van burgers blokkeren, ongeldig verklaard worden.*
37. *De piraten zijn tegen iedere vorm van intellectueel eigendom die de vooruitgang van technologie en wetenschap belemmert*

Milieu en ecologie

Eén van de belangrijkste eigenschappen van de gemeenschap, is onze natuur. De Piratenpartij wil die natuur dan ook beschermen, zodat ze voor de komende generaties niet onherstelbaar beschadigd wordt. Dat recht hebben we als wereldburgers van onze tijd niet.

38. *De Piratenpartij zet zich in voor ecologische, economische en sociale duurzaamheid. Dat betekent dat we 'als een goede huisvader' en op een verantwoordelijke manier willen omspringen met alle materiële en immateriële bronnen die nodig zijn voor het verder uitbouwen van het algemeen welbevinden.*
39. *De Piratenpartij is voor wetgevende initiatieven die de klimaatverandering bestrijden.*
40. *De piraten zijn voor preventie en repressie op het vlak van vervuiling, van*

de gewone burger, maar zeker ook van de bedrijven.

41. *De piraten zijn voor het bevorderen van de autonomie van inwoners op vlak van energie. Dat responsabiliseert ook de burger op vlak van zijn energieverbruik.*
42. *De Piratenpartij is voor een milieuvriendelijke, gedecentraliseerde en transparante energie-politiek, waarbij een zo laag mogelijke prijs en een zo groot mogelijke milieuvriendelijkheid dient nagestreefd te worden.*
43. *De piraten zijn voor de zelfvoorziening en de responsabilisering van de burger op het vlak van energie, zoals zonnepanelen, waterreservoirs, ...*
44. *De piraten zijn tegen belastingen op ecologische initiatieven (waterreservoirs, zon, ...)*
45. *De Piratenpartij is voor dierenrechten.*
46. *De piraten zijn tegen de privatisering van het genetische patrimonium van deze aarde (privatisering van granen, verbod op het telen van groenten met traditioneel zaaigoed).*

Openbare ruimte

Een ander belangrijke eigendom van de gemeenschap is de openbare ruimte. Nog te vaak zien we dat die openbare ruimte langzaam opgesnoept wordt door privaat eigendom en dat ze ingezet wordt voor een winstmotief van individuen.

47. *De Piratenpartij is voor duurzame en digitale oplossingen op het vlak van werk en mobiliteit.*
48. *De Piratenpartij is voor goedkoop wonen in de steden en voor het stimuleren van nieuwe samenlevingsvormen.*
49. *De piraten zijn voorstander van het concept "stad in transitie". Dit zijn steden die zelf aan de slag gaan om hun manier van wonen, werken en leven duurzamer te maken.*
50. *De Piratenpartij is voor de inrichting van een gebruiksvriendelijke publieke ruimte teneinde het samenleven tussen de burgers te bevorderen.*
51. *De Piratenpartij is voor meer groene, ecologische zones en een ruimtelijke ordening die aangepast is aan de natuur en niet omgekeerd.*
52. *De Piratenpartij is tegen reclameborden op straat.*
53. *De Piratenpartij is voor het gebruik van duurzame materialen en investeringen in duurzame infrastructuurprojecten (bvb wegen)*
54. *De piraten willen oplossingen vinden om het publiek transport gratis te maken.*

55. *Een overeenkomst waarbij de hoofdaannemer verantwoordelijk gesteld wordt voor een duurzame, transparante en sociale (dumping-lonen, kinderarbeid, zwart geld, ..) realisatie van het project.*

Diversiteit

Een gemeenschap mag zijn burgers niet verstikken. Het is van het grootste belang dat een gemeenschap daarom zorg draagt voor de diversiteit aan mensen en opvattingen waaruit ze bestaat.

56. *De Piratenpartij is voor zelfbeschikkingsrecht ook op het vlak van het persoonlijk leven en is van oordeel dat de gezinspolitiek daarop gegrondvest dient te zijn.*
57. *De Piratenpartij is voor volledige vrijheid op het vlak van samenlevingsvormen. De wetgeving dient die vrijheid en de juridische gelijkheid van al die vormen te waarborgen.*
58. *De Piratenpartij is voor een pluralistische, diverse samenleving.*
59. *De piraten zijn voor een verzoening en sterke sociale cohesie tussen alle religies die in België beleden worden.*
60. *De piraten willen de staatssteun aan godsdiensten afschaffen*

Een belangrijk onderdeel en bron voor die diversiteit komt voor uit migratie. Het is belangrijk dat we als gemeenschap hier dan ook over nadenken en dat we ons een gefundeerde mening vormen over hoe we die immigratie dan precies zien en hoe we ze gaan aanpakken. Een ongelimiteerde migratie is onmogelijk, maar dat sluit niet uit dat we een debat willen waarin ook de migranten een stem krijgen.

61. *De Piratenpartij ijvert voor een humane en transparante migratiepolitiek waarbij migranten optimaal betrokken worden bij alle aangelegenheden, rechten en plichten, die op hen betrekking hebben. De Piratenpartij beklemtoont dat migratiepolitiek over mensen gaat. Dat betekent dat het recht op zelfbeschikking ook voor migranten geldt.*
62. *De piraten zijn voor een beperking van de migratie-instroom en voor een betere controle hierop: zodat de tot Belg genaturaliseerde personen, die op het grondgebied wonen, beter geïntegreerd kunnen worden.*

Cultuur

Een andere belangrijke peiler van onze gemeenschap, is cultuur. Er wordt wel eens gezegd dat in de geschiedenis een maatschappij maar zo rijk is, als de cultuur die ze voortbrengt. Het is dus iets waarvoor we allen zorg moeten

dragen en waarvoor we moeten zorgen dat ze op iedereen gericht is, zodat er voor ieder wat wils is.

63. *De Piratenpartij wil de deelname van alle burgers aan kunst en cultuur mogelijk maken en stimuleren.*
64. *De Piratenpartij wil de culturele zelfontplooiing van elke burger stimuleren. Door de digitalisering beleven we momenteel een fundamentele paradigmashift op het vlak van informatie, wetenschap en cultuur. Voor de Piratenpartij betekent deze revolutie een enorme mogelijkheid om nieuwe vormen van kunst- en cultuur creatie en participatie te ontwikkelen.*
65. *De Piratenpartij ijvert voor vrijplaatsen (ateliers) voor kunst- en cultuurcreatie, zowel in de analoge wereld als op het internet. De Piratenpartij ziet cultuur niet als iets dat van bovenuit dient georganiseerd te worden, maar als gemeenschappelijke cultuurervaringen die vanuit de samenleving ontstaan en vorm gegeven worden.*
66. *De Piratenpartij wil het gebruik van het internet als gemeenschappelijk artistiek en cultureel hulpmiddel stimuleren. De digitalisering en het internet verruimen de mogelijkheden van kunst- en cultuur.*
67. *De Piratenpartij ondersteunt nieuwe vormen van samenwerking rond kennisverwerving en culturele en artistieke productie, creatie en participatie.*
68. *Voor de Piratenpartij dient cultuurpolitiek gedecentraliseerd, meerduidig en interactief te zijn.*
69. *De piraten zijn voor het digitaliseren van de cultuur en willen bedrijven stimuleren om hun bedrijfsmodel aan te passen aan het digitale tijdperk*
70. *De Piratenpartij eist voor alle kunstenaars, ongeacht hun overtuiging, de vrijheid van expressie en de garantie dat ze niet monddood gemaakt worden door de wil van een bepaald deel van de bevolking.*

Transparantie

Transparantie is op zo veel vlakken belangrijk. Zonder transparantie is een democratie onmogelijk. Een goed geïnformeerde burger is het fundament van een werkende democratie. Zonder transparantie is er bovendien helemaal geen objectiviteit in ons beleid mogelijk en worden we bestuurd door een buikgevoel. Zonder transparantie verlies je ieder concept van vrijheid in een doolhof van bureaucratie.

71. *De Piratenpartij wil met alle wettelijke middelen de strijd aangaan tegen alle vormen van corruptie.*
72. *De Piratenpartij pleit voor een kentekenplicht voor politiebeambten (m.a.w.: geen politie in burger)*
73. *De Piratenpartij wil een politie die dicht bij de mensen staat, die de rechten van de mensen verdedigt in de plaats van de belangen van de staat. (Cfr. gewelddadige wantoestanden)*
74. *De piraten zijn voor een rechtvaardige rechtspraak: zodat ook fraudeurs, vooral in de hogere kringen, gestraft worden (bankiers, ondernemingen, ...).*

Merk op dat deze transparantie gaat over overheid en bedrijven. Burgers daarentegen hebben recht op privacy. We ijveren voor de omgekeerde richting in de vooruitgang van onze maatschappij. Nu zien we vooral dat een toenemende transparantie van de burger gevraagd wordt, terwijl bedrijven en overheid in verregaande mate meer en meer recht op privacy krijgen.

Klokkenluiders

Om voor die transparantie te zorgen, spelen klokkenluiders een belangrijke rol. Ze brengen transparantie waar het ontbreekt, wat dikwijls enkel mogelijk is door bestaande wetten en structuren te negeren. Voor die klokkenluiders is er dan ook een speciale bescherming nodig.

Klokkenluiders zijn noodzakelijk om de werking van de democratie te garanderen. Ze voorzien transparantie, waar anderen er voor zorgen dat de situatie ondoorzichtig blijft om er hun illegale of immorele gedrag te kunnen verder zetten. Volgens Amnesty International is klokkenluiden zelfs al een deel van het recht op vrije meningsuiting en de vrijheid op informatie, al wordt dit niet altijd bevestigd in de rechtspraak. Klokkenluiders zijn een belangrijk deel in het voorkomen van fraude en corruptie in de samenleving. Dat is waarom de Piratenpartij de situatie van de klokkenluiders wil verbeteren en hun bescherming verder inbedden.

We willen de nadruk leggen op het feit dat we tegen een klikmaatschappij zijn. Een klokkenluider is een lid of belanghebbende in een organisatie die een lamentabele situatie, in het algemeen belang, relevant voor de maatschappij aan het licht brengt. We willen niet het klikken van kleine criminaliteit of persoonlijke fouten van naasten promoten. Dit zou een maatschappij van

wantrouwen creëren.

75. *Klokkenluiders kunnen niet vervolgd worden voor wat ze lekken, zonder dat de legaliteit en de moraliteit van de inhoud van de lekken gevalideerd wordt in het gerecht.*
76. *Wanneer gelekte gegevens een criminele, illegale of immorele situatie aan het licht brengt, wordt het lekken van deze informatisch automatisch legaal, en wordt de klokkenluider ontslagen van eventuele contractuele of wettelijke verplichtingen op geheimhouding.*
77. *Een klokkenluider kan niet vervolgd worden vooraleer het onderzoek op de inhoud van de informatie afgelopen is.*
78. *Een klokkenluider die met goede bedoelingen gelekt heeft kan niet veroordeeld worden, zelfs wanneer de gelekte gegevens niet problematisch blijken te zijn.*
79. *Klokkenluiders hebben extra bescherming nodig. Het vervolgen van een klokkenluider, zelfs bij zaken ongerelateerd met de lek, moeten altijd uitgebreid worden met een onderzoek naar mogelijke relaties met het lek.*
80. *Klokkenluiders zijn niet verantwoordelijk voor de illegale en immorele informatie die ze lekken. Als de geheimhouding van de illegale activiteiten noodzakelijk is voor het beschermen van de veiligheid van bepaalde mensen, dan blijven de verantwoordelijken van de illegale activiteiten verantwoordelijk voor de veiligheid van die mensen nadat de geheimhouding ervan weg is.*
81. *Het recht op vrije meningsuiting wordt uitgebreid tot het recht om gehoord worden. We zouden de basis van deze bescherming willen imbedden in de Belgische grondwet; en niet enkel het recht om uit te spreken, maar ook het recht om gehoord te worden. We zouden een voorbeeld willen nemen aan de Duitse grondwet, die het recht op gewetensvrijheid, informatie, expressie, petitie en op het aanklagen van criminele feiten bevat.*
82. *Onderwijs moet een focus bevatten over het opleiden van verantwoordelijke burgers. Om onze maatschappij te beschermen tegen corruptie, moeten we onze jeugd opvoeden met met een moreel bewustzijn en hen uitleggen hoe belangrijk het is om te spreken bij immorele situaties.*

Economie

Tenslotte heeft de Piratenpartij ook standpunten over de economie. Zeker in het kader van het recente financiële wanbeheer willen we ook een kant van het debat innemen, door verder te bouwen op onze waarden. De piraten staan voor een kijk op de maatschappij waarbij de economie en haar parameters niet meer centraal staan. Uiteraard is economie nog steeds een belangrijk aspect, maar we volgen niet in de beweging waarbij politiek nagenoeg exclusief vernauwd wordt tot parameters om de economie te optimaliseren.

83. *De economie, de financiële wereld en de sociale organisatie moeten duurzaam zijn en ten dienste staan van alle burgers en van de gemeenschap. Zowel de toegang tot het openbare leven en de arbeidsmarkt, als een fatsoenlijk inkomen, moeten grondwettelijk gegarandeerd worden. Piraten wensen een verantwoordelijke, duurzame omgang met alle materiële en immateriële rijkdom die zowel de aarde als onze globale cultuur verschaffen.*
84. *De economische politiek van de Piratenpartij is gericht op welzijn, niet op groei. De op de markt verhandelde goederen en diensten vormen slechts een beperkte en soms zelfs foutieve indicatie voor de levenskwaliteit van de burgers en de gemeenschap. Traditionele meetinstrumenten zoals het BNP of de groeipercentages van de economie die enkel de materiële rijkdom meten mogen niet langer eenzijdig de economische politiek bepalen.*
85. *De piraten zijn tegen de overconsumptie en de overproductie. Ze zijn voor het ontwikkelen van economische en ecologische alternatieven.*
86. *De piraten ondersteunen de lokale economie*
87. *De piraten ondersteunen alle initiatieven voor een alternatieve economie: verenigingen die gratis materiaal uitlenen, collectieve tuintjes, autonomie, groepswoningen, geefwinkels, ...*

Inkomen

Om er voor te zorgen dat iedereen de kans krijgt om zichzelf te ontplooien, staat de Piratenpartij ook achter voorstellen die er voor zorgen dat de klassen in onze maatschappij met de laagste inkomens nog steeds over voldoende levenskwaliteit beschikken om zichzelf te ontplooien. Deze punten spreken elkaar misschien tegen, maar ze zijn allemaal verschillende wegen die in de juiste richting leiden.

88. *De Piratenpartij vraagt dat het mogelijk is dat iemand die stempelt werk kan verrichten ten dienste van het algemeen belang, om te vermijden dat zijn stempelgeld vermindert.*

89. *De Piratenpartij erkent het recht op werk en wenst de administratieve rompslomp hiervoor te verminderen, zodat ook mensen met beperkte middelen zelf werk kunnen creëren*
90. *Piraten zijn tegen het veralgemenen van activeringsplannen in de werkloosheid.*
91. *De Piratenpartij is voor een leefbaar minimumloon.*

Op de lange termijn gaat de Piratenpartij echter voluit voor het universeel basisinkomen, die eigenlijk een voortzetting is van de vorige stapjes in de goede richting.

92. *De Piratenpartij pleit voor de invoering van een volwaardig basisinkomen voor iedereen. Arbeid is voor de Piratenpartij meer dan alleen maar een economisch product: het gaat in de eerste plaats om de zelfrealisatie van een mens.*

Bedrijfswereld

In de economie willen we volop de kaart trekken van de kleine bedrijven in België. Het is in België nog steeds absurd moeilijk om een bedrijf te beginnen, of een beginnend bedrijf draaiend te houden. De overheid en in het bijzonder de wetgeving en het beleid werken dikwijls op het absurde af de economische groei die dergelijke kleine bedrijven kunnen bieden tegen. Dit staat tegenover de ongebreidelde mogelijkheden die grote bedrijven krijgen. Geen belastingvoet te laag of subsidie te hoog. Die tegenstelling is in feite de omgekeerde wereld en is pijnlijk absurd. We zien geen nut in het overmatig jaarlijks subsidiëren van gedateerde industrieën ten behoeve van de werkgelegenheid van enkelen. Liever zien wij die subsidie geïnvesteerd worden in toekomstgerichte economie die het arbeidspotentieel kan opvangen

93. *De Piratenpartij gelooft dat kleine innovatieve bedrijven een grote rol kunnen spelen in het ontwikkelen van nieuwe vormen van duurzaam energiegebruik en wil hen daarbij ondersteunen.*
94. *De Piratenpartij is voor een versterking van de consumentenrechten.*
95. *De Piratenpartij ondersteunt de KMO's en ondernemerschap*
96. *De Piratenpartij eist een lagere belasting op arbeid in België en meer steun aan KMO's en zelfstandige ondernemers.*
97. *De Piratenpartij ondersteunt de kleine handelaars, teneinde de stadscentra opnieuw te ontwikkelen*
98. *De piraten willen een correcte vennootschapsbelasting voor grote*

bedrijven die dit momenteel omzeilen.

Financiën

Het staat buiten kijf dat de financiële wereld over een disproportionele hoeveelheid macht beschikt in ons huidig systeem. De laatste decennia leek ze daar bovendien niet erg volwassen mee om te gaan. Om de macht terug in de handen van de staat te leggen, is het van belang dat onze schuld wordt afgebouwd. De staatsschuld is namelijk het ultieme middel waarmee de sector de volledige politieke wereld in Europa momenteel in de tang houdt.

Bovendien moet de financiële sector in Europa verregaand gereguleerd worden om zich ook tegen zichzelf te beschermen. In een sector waarin marktdenken absoluut is, is momenteel een race to the bottom aan de gang, waaruit de spelers zich niet of nauwelijks kunnen onttrekken. Daarom stellen we de volgende punten voor, om te voorkomen dat de financiële sector dezelfde fouten zal maken die leidden tot de financiële crisis aan het begin van de 21e eeuw.

99. *De Piratenpartij vraagt een audit van de huidige publieke schuld.*
100. *De Piratenpartij is voor banken die publiek, nationaal, coöperatief en transparant zijn (type New B)*
101. *De Piratenpartij is voor een scheiding tussen investerings- en spaar/depositobanken*
102. *De Piratenpartij wil geen staat die banken ondersteunt die betrokken zijn bij dubieuze investeringen (wapens, olie, etc.) en wil dat de staat morele regels oplegt aan banken die actief zijn in België.*